

RASEBORG
RAASEPORI

HANGON KAUPUNKI
HANGÖ STAD

INTEGRATIONSFRÄMJANDE PROGRAM FÖR HANGÖ OCH RASEBORG 2024–2026

Arbetsgruppen för Hangös och Raseborgs integrationsfrämjande program

Innehållsförteckning

Integrationsprogram 2024–2026 för Hangö och Raseborg	1
I. Inledning	1
I.1. Målsättning med integrationsprogrammet	1
I.2. Grunderna för integrationsprogrammet	2
I.3. Arbetsgruppen för integrationsprogrammet	3
I.4. Statistik över invandring i Hangö och Raseborg	3
I.5. Centrala termer	4
I.6. Reformen av lagen om främjande av integration	6
2. Integrationsfrämjande tjänster i Hangö och Raseborg: verksamhet, ansvars- och arbetsfördelning mellan olika myndigheter och sektioner	7
2.1. Raseborgs stads integrationstjänster	7
2.1.1. Integrationstjänstens uppgifter och verksamhetsformer	7
2.1.2. Flyktningmottagning	8
2.1.3. De ukrainska flyktingarna i Hangö och Raseborg	9
2.1.4. Ekonomiska ersättningar för flyktningmottagning	10
2.1.5. Stöd i integrationsprocessens inledande skede	10
2.1.6. Tolktjänster	12
2.2. Bildning	12
2.2.1. Småbarnspedagogik	12
2.2.2. Grundläggande undervisning och förberedande undervisning	14
2.2.3. Ungdomar som har överskridit grundskoleåldern utan att slutföra lärokursen	15
2.2.4. Utbildning för vuxna	15
2.2.5. Kultur- och motionstjänster samt tjänster för ungdomar	17
2.3. Kommunförsök med sysselsättning	20
2.3.1. Kundprocessen för integrationen	20

2.3.2. Sysselsättning av invandrare	20
2.3.3. Tjänster och integrationsutbildningar inom kommunförsöket	21
2.3.4. Utveckling av nätverksarbete	22
2.3.5. Statistik över arbetssökande med utländsk bakgrund	22
Genomsnittlig arbetslöshetsdata från 2015–2022	22
2.4. Social- och hälsovårdstjänster, Västra Nylands välfärdsområde - LUVN	23
2.4.1. Sociala tjänster som stöder integration	23
2.4.2. Övriga sociala tjänster	23
2.4.3. Hälsovårdstjänster	24
2.5. FPA:s kundservice och arbete med invandrarklienter	24
2.6. Tredje sektorn	25
2.6.1. Agora Raseborg	26
2.7. Raseborgs stads invanderråd	27
3. Utvecklingsmål och åtgärdsplaner för integrationsarbetet i Hangö och Raseborg 2024–2026	28
4. Källförteckning och viktiga länkar	30
5. Bilagor	30

Integrationsprogram 2024–2026 för Hangö och Raseborg

1. Inledning

De första kvotflyktingarna anlände till det nuvarande Raseborg år 1990. Det var en grupp på 33 personer, som flydde krig och förföljelse från den irakiska delen av Kurdistan. Sedan dess har man i Raseborg och Hangö tagit emot och integrerat runt 480 kvotflyktingar. Dessa personer har varit kurder från Irak och Iran, Kosovoalbani, flyktingar från Myanmar (Burma), irakier, syrier, personer från Pakistan, Rwanda, Eritrea och Sudan. Utöver kvotflyktingmottagning har många flyktingar bosatt sig i Raseborg på eget initiativ och fått sina uppehållstillstånd genom asylprocesser. Invandring i Hangö och Raseborg handlar dock om så mycket mer än om flyktingmottagning. Orsakerna till att man kommer till Finland som invandrare är vanligtvis på grund av arbete, familjeband, studier och först på fjärde plats; behov av internationellt skydd.¹

Invandrades behov av integrationstjänster och av övrig service så som social- och hälsovårds-tjänster är varierande. Kvotflyktingar och personer som kommit till Finland som asylsökande kan, speciellt under den första tiden i kommunen, ha behov av ett intensivt och omfattande stöd, medan personer som kommit genom arbetskraftsinvandring eller beviljats uppehållstillstånd på basen av familjeband främst behöver handledning och information om hur man använder sig av olika kommunala och statliga tjänster. Stödbehovet är dock alltid individuellt, även en person med flyktingbakgrund kan snabbt lära sig att sköta sina ärenden självständigt medan en person som invandrat på grund av äktenskap kan behöva ett omfattande stöd exempelvis vid skilsmässa. Gemensamt för alla invandrare är att man i början av sin integrationstid bör erbjudas möjligheter att studera något av de inhemska språken, samt möjligheter att bli bekant med den finländska kulturen och med det omgivande samhället.

1.1. Målsättning med integrationsprogrammet

Integrationsprogrammet kan ses som en vägkarta för hur kommunerna skall lyckas med integrationen av invandrare. En av förutsättningarna för ett framgångsrikt och effektivt integrationsarbete är samarbetet mellan kommunens olika sektorer och mellan andra parter såsom välfärdsområdet, arbets- och näringsbyrå, FPA, utbildningsanordnare och den tredje sektorns aktörer. En av målsättningarna med kommunernas integrationsfrämjande program är att stärka samarbetet och tydliggöra arbetsfördelningen mellan dessa olika aktörer.

Integrationsarbete är ett mångprofessionellt och sektorövergripande arbete där kommunen och arbets- och näringsbyråerna är de centrala ansvarsparterna. Integrationsfrämjande service ordnas som en del av de kommunala tjänsterna, kommunförsökets sysselsättningstjänster, arbets- och näringsbyråernas tjänster, samt som en del av den tredje sektorns verksamhet.

Integrationsprogrammet för Hangö och Raseborg 2024–2026 består av tre olika delar. Den första delen är en allmän och inledande del. Därefter följer verksamhetsbeskrivningar över hur integrationsarbetet ser ut inom kommunen samt hur AN-byrå, FPA, utbildningsanordnare och aktörer inom tredje sektorn arbetar med invandrare och integrationsfrågor i regionen. Den tredje delen av integrationsprogrammet består av utvecklingsmål och åtgärdsplaner, som formulerats inom ramarna för detta program och vilka man förbinder sig till att förverkliga under den kommande programperioden.

¹ Finlands befolkningsförbund

Det första integrationsprogrammet för Västra Nyland uppgjordes 1996 och uppdaterades 1999. Programmet, som gällde Hangö, Ekenäs, Karis, Pojo och Ingå, uppdaterades 2006. År 2011 gjordes ett nytt program i enlighet med den nya integrationslagen. Det senaste integrationsprogrammet godkändes 2019 och gällde för perioden 2019–2023. På grund av den kommande reformen av Lagen om främjande av integration, som är planerad att träda i kraft den 1.1.2025 görs detta program för perioden 2024–2026.

1.2. Grunderna för integrationsprogrammet

Integrationsprogrammet grundar sig på lagen och främjande av integration, kommunlagen och landskapslagen. Utöver dessa lagar baserar sig detta program på Raseborgs och Hangös strategier samt knyter an till städernas andra strategiska dokument, såsom välfärdsberättelsen och välfärdsplanen. Programmet för integrationsfrämjande innehåller alltså teman som lyfts upp i kommunstrategierna och inom välfärdsberättelsearbetet.

Enligt integrationslagen skall kommunen göra upp ett program för integrationsfrämjande som godkänns i respektive kommuns kommunfullmäktige och ses över minst vart fjärde år.² Programmet bör beaktas när en budget och ekonomiplan görs upp.³ Kommunens kostnader för de personer som avses i 2 § 2 och 3 mom. ersätts, förutsatt att kommunen har gjort upp ett program för integrationsfrämjande i kommunen och att det finns ett avtal med närings-, trafik- och miljöcentralen om flyktingmottagning.⁴

I lagen om främjande av integration står det skrivet om kommunernas integrationsprogram:

*”Kommunen eller flera kommuner tillsammans ska för att främja integrationen och stärka det sektorövergripande samarbetet göra upp ett program för integrationsfrämjande som godkänns i respektive kommuns kommunfullmäktige och ses över minst vart fjärde år. Programmet beaktas när en budget och ekonomiplan enligt 65 § i kommunallagen (365/1995) görs upp”.*⁵

Den övergripande visionen för Raseborgs stads strategi 2022–2025 är *Härliga Raseborg fungerar hållbart*. Centrala värderingar är *öppenhet, delaktighet och jämlikhet*. Dessa värderingar skall genomsyra all verksamhet i staden. Tre temaområden som lyfts fram är *människan i centrum, smidig vardag och vi tar hand om Raseborg*.

I Hangös stads strategi *”Gott liv i staden vid havet”* är de strategiska målen att vara en växande havsnära stad med attraktionskraft, där ett gott liv bygger på en välfungerande vardag, en trivsamt miljö och en livskraftig företagsamhet. Stadens ambitioner för hållbar utveckling styr allt och allas arbete på ett genomgripande sätt. De strategiska fokusområdena är ett livskraftigt, välmående och socialt Hangö.

För varje fullmäktigeperiod skall kommunerna göra en omfattande välfärdsberättelse, som innehåller information om invånarnas hälsa och välfärd under perioden som gått. För varje ny period skall det även göras en välfärdsplan, som innehåller mål och åtgärder för hur man ämnar arbeta för att främja invånarnas hälsa och välfärd och mätare för hur man kan mäta resultaten av det arbete som görs. Planen för det integrationsfrämjande arbetet är en viktig del av välfärdsberättelsearbetet, som är lagstadgat och bör följas upp årligen.

2 Lagen om främjande av integration 32 §

3 Kommunallagen (365/1995) 65 §

4 Lagen om främjande av integration 44 §, 32 §, landskapslagen 26 §, 41 §

5 Lagen om främjande av integration 32 §

Immigration och emigration, det vill säga invandring och utvandring är naturliga processer i en global värld då människor av olika orsaker lämnar sitt hemland för ett nytt. Kommuninvånarna i Hangö och Raseborg består av människor med olika kulturella bakgrunder och modersmål. För att uppnå de visioner om välfungerande och välmående samhällen som både Hangö och Raseborg beskriver i sina strategier, krävs det att man säkerställer att alla kommuninvånare beaktas i förverkligandet av dessa strategiska målsättningar och att man aktivt arbetar för att identifiera och röja de hinder som kan stå i vägen för att invandrare skall kunna arbeta, bo och leva på ett fullvärdigt sätt i kommunerna.

1.3. Arbetsgruppen för integrationsprogrammet

Detta program har sammanställts av en tvärprofessionell arbetsgrupp med sakkunniga som representerar olika områden i regionen som berörs av integrationsfrågor. Arbetet leds av chefen för integrations-tjänsten. I arbetsgruppen ingår kommunernas välfärdscoordinatorer, representanter från småbarnsfost-
ran och bildningen, sakkunnig från kommunförsöket för sysselsättning, välfärdsområdet samt FPA:s representant. Invandrarrådet i Raseborg har två medlemmar i arbetsgruppen. Arbetsgruppens medlemmar har sammanställt verksamhetsbeskrivningar, formulerat utvecklingsbehov och samarbetsmöjligheter med fokus på integrationen av invandrare ur ett lokalt perspektiv. Där det funnits behov har man hört andra avdelningar och enheter. Målgruppen för programmet, det vill säga invandrare i regionen, har hörts genom invandrarrådet. Listan över arbetsgruppens medlemmar finns som bilaga i slutet av programmet.

1.4. Statistik över invandring i Hangö och Raseborg

I Raseborg finns sammanlagt ca 1 645 personer med invandrarbakgrund, det vill säga personer födda i ett annat land än Finland. Dessa personer utgör ca 6 procent av befolkningen i Raseborg. Motsvarande siffror för Hangö är 375 personer och 4,8 procent.

De största språkgrupperna i Raseborg efter de inhemska språken är estniska (213 personer), ryska (204), arabiska (153), engelska (114) kurdiska (113), thai (70), ukrainska (51) och albanska (47).

I Hangö är utöver svenska och finska de vanligaste språkgrupperna ryska (89 personer), estniska (58), thai (37), kurdiska (24), polska (20), engelska (18), tyska (12) och arabiska (11). 36 personer i Hangö har ett annat språk än de som statistikförs, eller där det endast handlar om färre än 10 personer. Till denna grupp hör personer, som har kommit som kvotflyktingar från Myanmar och som har språket karen som modersmål.

1.5. Centrala termer

Asylsökande – En person som söker skydd och uppehållsrätt i en främmande stat. En sådan person har ännu inte uppehållstillstånd i Finland. En asylsökande får flyktingstatus om hen beviljas asyl.

Asyl – Upphållstillstånd som beviljas utlänningar vid asylförfarande på grund av flyktingstatus.

Dubbelsidig integration – Syftar på invandrarens och samhällets interaktiva utveckling. Samhället blir mångkulturellt samtidigt som invandrarna integreras.

EU-medborgare och en därmed jämförbar person – Medborgare i en medlemsstat i Europeiska unionen (EU) eller på Island, i Liechtenstein, Norge eller Schweiz. EU-medborgare har rätt att röra sig fritt inom unionens territorium. En EU-medborgare måste kunna försörja sig själv. För att få bo i Finland bör hen ha arbete eller ett fungerande företag, studieplats, nära familjeband eller ha tillräckliga tillgångar för att trygga sitt uppehälle.

Familjeåterförening – Med familjeåterförening avses uppehållstillstånd som beviljas en utlänning på grund av familjeband. Familjemedlemmar till finska medborgare eller medborgare i ett annat land kan ansöka om familjeåterförening. Ansökan om familjeåterförening kan göras till exempel av en finsk medborgares utländska make, en familjemedlem till en utlänning som arbetar eller studerar i Finland eller en familjemedlem till någon som kommit som flykting till Finland. En familjemedlem som bor i Finland och vars syfte är att idka familjeliv kallas anknypningsperson. Ansökan om uppehållstillstånd på grund av familjeband kan lämnas in endast av en sökande som själv bor utomlands.

Flykting – En person som flyr från förföljelse. Flyktingstatus beviljas en person som får asyl i någon stat eller som betraktas som flykting enligt UNHCR. En utlänning som känner välgrundad fruktan för förföljelse på grund av sitt ursprung, sin religion, nationalitet eller tillhörighet till en viss samhällsgrupp eller på grund av sin politiska uppfattning. Flyktingstatus beviljas en person som fått asyl i någon stat eller som UNHCR anser vara flykting.

Integration – Invandrarens och samhällets interaktiva utveckling med målet att ge invandraren de kunskaper och färdigheter som behövs i samhället och arbetslivet samtidigt som invandrarens möjligheter att upprätthålla sitt eget språk och sin egen kultur stöds. (Lagen om främjande av integration 1386/2010, 3§)

Integrationsfrämjande – Ett sektorövergripande arbete som stöder och främjar integrationen av invandrare med hjälp av myndigheters och andra aktörers åtgärder och tjänster.

Integrationsutbildning – Integrationsutbildningen förbättrar vuxna invandrares möjligheter att delta i det finländska samhället. För att få arbetslöshetsförmån måste man delta i en första kartläggning och studera vid integrationsutbildningen. Skyldighet att delta i utbildningen gäller både arbetskraftsutbildningen och den frivilliga utbildningen som sker med arbetslöshetsförmån. I integrationsutbildningen lär sig deltagarna finska eller svenska och kommunikationsfärdigheter, samt färdigheter som behövs i samhället och arbetslivet. Därtill får deltagarna en personlig yrkesplan. Som arbetskraftsutbildning kan invandrare också avlägga grundskole- eller gymnasiestudier om det underlättar inträdet på arbetsmarknaden eller fortbildningen. Integrationsutbildningen anordnas enligt Utbildningsstyrelsens föreskrifter.

Internationellt skydd – Enligt EU-direktiv och Finlands utlänningslag innebär internationellt skydd flyktingstatus eller status som alternativt skyddsbehövande.

Invandrare – En person som flyttar till ett land (Finland).

Kvotflykting – En person som FN:s flyktingorgan UNHCR anser vara flykting och som beviljats uppehållstillstånd inom flyktingkvoten som fastställts i statsbudgeten. Under de senaste åren har Finlands flyktingkvot varit 750–1 050 personer.

Laglig vistelse – Med laglig vistelse avses att en utlänning vistas i landet med behövliga och giltiga tillstånd. Vistelsen i landet är laglig när utlänningen vistas i landet med giltigt visum, med stöd av visumfrihet eller med ett giltigt uppehållstillstånd. En utlänning får lagligt vistas i landet också till exempel under den tid hens ansökan om uppehållstillstånd eller asyl behandlas.

Mottagningscentral – Flyktingförläggning som ansvarar för asylsökandes uppehälle och service under den tiden som asylansökan behandlas. Förkortas ofta VOK (vastaanottokeskus).

Olaglig vistelse – Syftar på en utländsk person som vistas i Finland utan giltiga och behövliga handlingar. Det är lagligt att vistas i Finland då utlänningen har ett giltigt visum, på basen av visumfrihet eller då personer har ett giltigt uppehållstillstånd. En utländsk medborgare vistas även lagligt i Finland under tiden hens uppehållstillstånd eller asylansökning behandlas.

Papperslös – Med papperslösa avses vanligtvis människor, vars förutsättningar för laglig vistelse har upphört, eftersom de har fått avslag på sin asylansökan eller till exempel för att visumet har gått ut. Alla människor som vistas i Finland har rätt till brådskande social- och hälsovård som omfattar mat, nödinkvartering samt brådskande sjuk- och hälsovård. Papperslösa barn och gravida har rätt till samma hälso- och sjukvård som övriga kommuninvånare i Hangö och Raseborg.

Tillfälligt skydd - Det tillfälliga skyddet är avsett för personer som flyr kriget i Ukraina. Tillfälligt skydd gör det möjligt att ge ett begränsat antal personer skydd i en snabb process som är enklare än asylprocessen.

Tredje lands medborgare – En utlänning som inte är EU-medborgare eller en därmed jämförbar person, det vill säga en medborgare på Island, i Liechtenstein, Norge eller Schweiz.

UNHCR – Förenta nationernas flyktingkommissariat. FN:s flyktingorganisation.

Utlänning – Person som inte är finländsk medborgare. Huvudregeln är att en utlänning behöver en hemkommun i Finland för att kunna använda sig av de kommunala tjänsterna. Magistraten registrerar en utlänning som fast boende i kommunen och tilldelar hen en hemkommun enligt följande kriterier:

- EU-medborgare och en därmed jämförbar person måste först registrera sin vistelse hos Migrationsverket.
- En tredje lands medborgare, det vill säga en person som flyttar till Finland från ett land utanför EU- och Schengen-området bör ha ett av Migrationsverket utfärdat fortsatt eller permanent giltigt uppehållstillstånd.

- En medborgare från ett annat nordiskt land kan få hemkommun i Finland om hen har som avsikt att bo i Finland i minst ett år.
- Om en utlänning kan uppvisa ett arbetskontrakt eller studieintyg där det framkommer att anställningen eller studierna räcker minst två år.
- Om en utlänning kan uppvisa en släktutredning enligt vilken hen är av finländsk börd.
- Oberoende av utlänningens medborgarskap kan hen få hemkommun i Finland om hen vistas i landet lagligt och hens familjemedlem (make, underårigt barn till vilken hen är förmyndare) har hemkommun i Finland och hen har för avsikt att bo i Finland i minst ett år.

FPA beslutar huruvida utlänningen har rätt till den bosättningsbaserade sociala tryggheten och FPA:s förmåner eller inte. En person har rätt till den bosättningsbaserade sociala tryggheten om boendet i Finland är kontinuerligt. Som kontinuerligt räknas bland annat återflyttning, minst två års arbete i Finland, internationellt beskydd samt äktenskap eller annat nära familjeband till en i Finland bosatt person.

1.6. Reformen av lagen om främjande av integration

Integrationslagen förnyas tillsammans med reformen av arbetskraftsservice från och med den 1.1.2025. Genom dessa reformer vill man främja sysselsättningen bland invandrare, stärka de färdigheter som främjar sysselsättningen, samt förbättra språkkunskaperna och delaktigheten i samhället för personer med invandrarbakgrund. En viktig del av reformen av integrationslagen är att helhetsansvaret för integrationsarbetet och de lagstadgade uppgifterna förflyttas till kommunerna, samt att finansieringsmodellen för integration och flyktingmottagande förnyas. Målsättningen med lagreformen är att försnabba och effektivera integrationen av invandrare så att de snabbare skall etablera sig i arbetslivet. Lagen vill även stärka integrationen för personer utanför arbetsmarknaden. Kvinnor med invandrarbakgrund behandlas i lagen som en särskild grupp som behöver specialåtgärder. Tanken är att genom att stöda kvinnornas delaktighet stöder man hela familjens integration. Detta kommer att förverkligas genom att man till exempel skall erbjuda integrationsfrämjande tjänster, såsom språkstudier på deltid, till personer som lyfter hemvårdsstöd.

Kommunernas ansvar ökar märkbart i lagreformen och preciseras i lagstiftningen. Betydelsen av termen *integrationsprogram* ändras i den nya lagen. Integrationsprogram kommer att hänvisa till en av kommunerna eller kommunsammanslutningarna utarbetad servicehelhet som skall innehålla: En bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster, en integrationsplan, flerspråkig samhällsorientering, integrationsutbildning och språkstestning, övrig utbildning och övriga tjänster, vägledning och rådgivning, en slutbedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster i slutet av programmet samt fortsatt vägledning till arbets- och näringslivet, utbildning eller andra behövliga tjänster. Syftet med tjänsterna i kommunernas integrationsprogram är att främja integration, sysselsättning och företagande, kunskaper och arbetslivsfärdigheter, likställd behandling, delaktighet och jämlikhet, hälsa och välfärd, medborgarfärdigheter i vardagen samt deltagande i organisationsverksamhet och annan samhällsaktivitet.

Under perioden för detta integrationsprogram, 2024–2026, kommer mycket av utvecklingsarbetet inom integrationstjänsterna att fokusera på det förberedande arbetet inför reformen av integrationslagen, samt att sedan verkställa de lagstadgade uppgifterna som åläggs kommunerna.

2. Integrationsfrämjande tjänster i Hangö och Raseborg: verksamhet, ansvars- och arbetsfördelning mellan olika myndigheter och sektioner

2.1. Raseborgs stads integrationstjänster

Raseborgs stads integrationstjänster är en enhet inom sysselsättnings- och integrationstjänster inom sektorn för näringsliv och sysselsättning i Raseborgs stad. Hangö stad har ett fortlöpande avtal med Raseborgs stad gällande köp av integrationservice. På basen av detta avtal får invånare i Hangö tillgång till den integrationsfrämjande service som Raseborgs stads integrationstjänst producerar. Raseborgs stads integrationstjänst har det koordinerande ansvaret för integrationsarbetet i Hangö och Raseborg. Detta innebär i praktiken att integrationstjänsten samarbetar med övriga enheter, sektorer, myndigheter och aktörer i frågor som berör integration och service för personer med invandrabakgrund. Integrationstjänsten utför inte andra avdelningars och myndigheters arbetsuppgifter, utan Raseborgs stads integrationstjänst strävar efter ett gott samarbete med övriga aktörer för att säkerställa att alla kommunala tjänster är tillgängliga för personer med invandrabakgrund och att dessa personer har möjlighet att leva ett fullgott liv i alla sina livsfaser i Hangö och Raseborg.

Personalen vid integrationstjänsten har det övergripande ansvaret för den inledande integrationsprocessen för personer som beviljats internationellt skydd, det vill säga för flyktingar som beviljats uppehållstillstånd. Teamet består av chefen för integrationstjänsten och integrationshandledaren. Integrationstjänstens personal samarbetar med välfärdsområdets hälso- och sjukvårdspersonal samt socialvårdstjänsterna, FPA, kommunförsöket för sysselsättning, utbildningsanordnare, småbarnspedagogiken, den grundläggande utbildningen samt tredje sektorns aktörer för att säkerställa att klienterna får den service och tjänster de behöver och har lagstadgad rätt till.

Integrationstjänstens arbete grundar sig på Lagen om främjande av integration. Målet med integrations-tjänstens service är att den inte skall behövas och att klienterna självständigt skall klara av att orientera sig i det kommunala serviceutbudet och i det finländska samhället.

2.1.1. Integrationstjänstens uppgifter och verksamhetsformer

Integrationstjänsten erbjuder handledning, råd och information till alla invandrare i Hangö och Raseborg. Integrationstjänsten stöder och handleder personer med invandrabakgrund i kontakten med olika myndigheter såsom FPA, AN-byrån och kommunernas sysselsättningsförsök, hälsovården, socialservicen, den grundläggande utbildningen, dagvården, migrationsverket, rättshjälpsbyrån etc. Hos integrationstjänsten får man stöd med att sköta sina ärenden, samt råd och handledning i frågor som berör livet och boendet i Finland. Till integrationstjänsten kan man vända sig oberoende av typen av uppehållstillstånd eller vistelsetid i Finland. Även papperslösa personer som saknar uppehållstillstånd kan få handledning och serviceradgivning från integrationstjänsten.

Integrationstjänsten strävar efter att erbjuda en verksamhet med låg tröskel. Det betyder att servicen skall vara så lättillgänglig som möjligt för klienterna och att tröskeln för att kontakta integrationstjänsten skall vara låg. Integrationstjänsten har öppen mottagning under en eftermiddag i veckan då man kan komma utan tidsbokning. Besök under övriga tider sker med fördel via tidsbokning, antingen genom att man kommer till servicepunkten och ber om en tid, eller att man tar kontakt per telefon eller e-post. Integrationstjänsten ordnar vid behov tolkningstjänster.

Integration är inte en toppstyrd process, utan de drivande krafterna i integrationsprocessen är den invandrade personens egna agerande och motivation. Alla personer med invandrarbakgrund skall ges stöd och handledning så att de får möjlighet till att hitta sin plats i samhället. Ett respektfullt bemötande med hänsyn och förståelse för kulturell och religiös bakgrund är viktigt för dem, som i sitt arbete möter personer med invandrarbakgrund. En fungerande kommunikation och klientkontakt bygger på ömsesidig respekt och ömsesidigt förtroende. En öppen och tydlig kommunikation är extra viktig då man jobbar med personer med invandrarbakgrund, för vilka de sociala koderna och samhälleliga förväntningarna kan vara otydliga och svåra att förstå. Arbetet och kommunikationen med personer med invandrarbakgrund kan vara särskilt utmanande på grund av bristfälliga språkkunskaper. I många kulturer kan det också finnas stor respekt för eller misstro mot myndigheter och det kan anses ofint att uttrycka missnöje eller att ifrågasätta. Dessa aspekter är viktiga att beakta i arbetet och i kommunikationen med klienterna.

2.1.2. Flyktingmottagning

Det finns olika vägar för personer med flyktingstatus att bosätta sig i kommunerna. Personen kan anlända som kvotflykting då man har genomgått en statlig urvalsprocess och tilldelats uppehållstillstånd innan resan till Finland arrangeras. Den mottagande kommunen har då förhandsinformation om personen och har bland annat förberett boende. Man kan också komma som asylsökande till Finland och sedan efter att man beviljats asyl tilldelas en kommunplats via flyktingmottagningen. Det är också möjligt att självständigt flytta till kommunen efter att man beviljats flyktingstatus och uppehållstillstånd eller att anlända till Finland genom en familjeåterföreningsprocess. Gemensamt för dessa olika kategorier av flyktingar är att de alla har samma rättigheter till de kommunala och statliga tjänsterna som övriga kommuninvånare. I planeringen av integrationsfrämjande tjänster är det viktigt att beakta att behoven av dessa tjänster och service, samt hur intensivt stöd som behövs, kan variera mellan och inom de olika grupperna. En person som kommer som kvotflykting direkt till Raseborg har vanligtvis behov av mer omfattande stöd- och integrationstjänster, än en person som kommit som asylsökande till Finland och redan bott en längre tid i landet när hen får sitt uppehållstillstånd. Stödbehovet och stödformerna bör dock alltid bedömas individuellt och kan variera under integrationstiden och efter att integrationstiden tagit slut.

Enligt det nuvarande avtalet med NTM-centralen, som koordinerar kvotflyktingmottagningen, skall Raseborgs stad ta emot ca 25 kvotflyktingar vart tredje år. Detta avtal uppgjordes 2014 och då tog staden emot en grupp på 25 personer från Syrien. Som ett svar på flyktingkrisen och det stora behovet av kommunplatser, beslöt man i stadsstyrelsen den 7.3.2016 i Raseborg att bevilja 68 kommunplatser för åren 2016–2017 till flyktingar som fått uppehållstillstånd. Ett liknande beslut gjordes i stadsstyrelsen den 9.4.2018 i Raseborg då man beviljade 20 + 20 kommunplatser för åren 2018 och 2019. Raseborg hade år 2020 mottagningsår för kvotflyktingar. På grund av coronapandemin försenades och försvårdades flyktingmottagningen och den sista av de 28 kvotflyktingar som beviljats kommunplats i Raseborg anlände under våren 2023, samma år som staden förberedde sig på att ta emot nästa flyktingkvot.

Hangö stad har ett avtal om kvotflyktingsmottagning med NTM-centralen enligt vilket Hangö skall ta emot 30–40 kvotflyktingar vart femte år. Till Hangö anlände den senaste gruppen av kvotflyktingar 2012, 30 personer från Myanmar. Trots att Hangö inte har tagit emot kvotflyktingar de senaste 12 åren har arbetet med flyktingar pågått på andra sätt. Under åren 2015–2020 drev Röda Korset en flyktingmottagningscentral i Hangö. Mottagningscentralen hade 150 platser och boendet var lägenhetsbaserat. Hangö stads resurser riktades under denna period till de boende vid mottagningscentralen som bland annat fick sin grundläggande utbildning och barnskyddstjänster från staden, samt att man erbjöd

kommunplatser vid mottagningscentralen till de boende som beviljades uppehållstillstånd. Under året 2023 har Hangö stad ett avtal med Knäktbro mottagningscentral gällande kommunmodellen som möjliggör att staden producerar mottagningstjänster i form av boende och handledningstjänster åt ukrainska flyktingar. De flyktingar som ansöker om hemkommun har möjlighet att överta sina hyreskontrakt och fortsätta att bo i Hangö.

2.1.3. De ukrainska flyktingarna i Hangö och Raseborg

Rysslands anfallskrig som inleddes i februari 2022 ledde till en stor flyktingström från Ukraina till övriga Europa. Största delen av flyktingarna tog sig till andra delar av Ukraina eller till grannländer, men sedan krigsutbrottet har ca 50 000 personer tagit sig till Finland och ansökt om och beviljats tillfälligt beskydd här. Denna form av skydd grundar sig på en EU-förordning, som möjliggör ett smidigare och snabbare sätt att erbjuda skydd och service åt de ukrainska flyktingarna än genom asylprocessen. Det tillfälliga skyddet är en form av tillfälligt uppehållstillstånd som har beviljats för ett år i taget. Tills personerna som beviljats tillfälligt skydd i Finland har hemkommun får de sina social- och hälsovårdstjänster via mottagningscentralerna. Efter ett år i Finland är det möjligt för dem att ansöka om hemkommun och de har då rätt till social- och hälsovårdstjänster på samma grunder som övriga kommuninvånare. FPA beslutar om rätten till förmåner.

En del av de ca 50 000 personer som sedan krigsutbrottet tagit sig till Finland har bosatt sig i Hangö och Raseborg. Officiella uppgifter gällande exakt antal personer som kommit till kommunerna finns inte tillhanda, men en uppskattning, baserat på de siffror som finns, visar att det i Raseborg som mest har rört sig om 150 personer och i Hangö kring 70 personer som mer långvarigt bott i kommunerna. De ukrainska flyktingarna kom till Raseborg och Hangö på eget bevåg eller via frivilliginsatser. Vissa hade kontakter eller familjemedlemmar som kunde ordna boende i regionen. Det ordnades även transporter från Ukraina till Finland av frivilliga och föreningar.

Boendet arrangerades via privat inkvartering eller vid mottagningscentralerna. Även sådana transporter ordnades av frivilliga och föreningar i Hangö och Raseborg.

Som ett svar på det stora antalet ukrainska flyktingar som kom till Finland under våren 2022 lanserade migrationsverket en modell för inkvartering av ukrainska flyktingar, "kommunmodellen". Denna modell gjorde det möjligt för kommunerna att från och med den 1.5.2022 till och med 31.12.2023 ordna inkvartering och andra mottagningstjänster såsom handledningstjänster. Kommunerna hade möjlighet att ingå ett samarbetsavtal med en mottagningscentral som ansvarade för social- och hälsovårdstjänsterna, medan kommunen ordnade boende och handledningstjänster. Kommunerna erhöll en ersättning av migrationsverket per inkvarteringsdygn och person. Raseborgs stad hade under perioden 1.5.2022–31.12.2023 ett avtal inom ramen för kommunmodellen med Röda Korsets mottagningscentral i Hallikko, genom vilket staden erbjöd boende och handledning åt ca 100 personer. Hangö hade ett avtal under perioden 1.1–31.12.2023 med Luona mottagningscentral i Knäktbro, genom vilket ca 40 personer fick sitt boende ordnat genom Hangö stad.

Migrationsverket har meddelat att kommunmodellen upphör den 31.12.2023. De ukrainska flyktingarna som har bott över ett år i Finland kan ansöka om hemkommun och då fortsätta att bo i kommunen med eget hyresavtal. De, som inte uppfyller kravet om ett års boendetid eller som inte vill ansöka om hemkommun, erbjuds boende på en mottagningscentral eller får ordna sitt boende på egen hand. Boendet ersätts dock inte efter den 31.12.2023 av migrationsverket.

Den ukrainska flyktingkrisen och civilsamhällets mottagande av dessa flyktingar påvisade behovet av och styrkan i samarbete mellan frivilliga, tredje sektorn, kommunerna och de statliga myndigheterna. Då de flesta ukrainska flyktingar har befunnit sig en längre tid i Finland ändrar stödbehovet från akut behov av boende, förnödenheter och inkomst till att handla om en långsiktigare plan för dem som bosatt sig i Finland där tillgång till integrationsfrämjande tjänster såsom handlednings- och rådgivningstjänster, integrationsutbildning, yrkesutbildning och arbetsplatser är centralt.

För att nå ut till de ukrainska flyktingarna i Raseborg och Hangö skickas information om integrations-tjänsten på ukrainska till alla som beviljats hemkommun. Invandrantjänsten deltar i och ordnar informationstillfällen tillsammans med mottagningscentralerna, FPA och med andra aktörer såsom kulturinstitutet riktade till ukrainska flyktingar. Integrationstjänsternas handledare deltar även i uppgörandet av integrationsplanerna med kommunförsöket när det bedöms som ändamålsenligt.

2.1.4. Ekonomiska ersättningar för flyktingmottagning

Kommunen beviljas kalkylerade ersättningar för varje person med flyktingstatus som är skriven i kommunen. För varje person som tas emot, som är äldre än sju år, får man en kalkylerad ersättning på 1 955 euro per år för vuxna och 6 503 euro per år för personer som är yngre än sju år. Ersättningen betalas ut i fyra år för kvotflyktingar och i tre år för personer med annan flyktingstatus. I integrationslagen står det om ersättningarna: *”Till kommunen betalas av statens medel en kalkylerad ersättning för anvisandet av personen som avses i 2 § 2 eller 3 mom. till kommunen samt för vägledning, rådgivning och annat ordnande av verksamhet som stöder integration”*.⁶ De kalkylerade ersättningarna som kommunen får för personer med flyktingstatus utgår en stor del av budgeten för Raseborgs stads integrationstjänst.

Kommunerna och välfärdsområdet kan ersättas för specialkostnader som uppkommit för personer med flyktingstatus. För kommunens del kan det handla om kostnader för förberedande av boende för kvotflyktingar samt tolkkostnader. Välfärdsområdet kan ersättas för kostnader för social- och hälsovård i enlighet med de verkliga kostnaderna, exempelvis för anordnande av långvarig social- och hälsovård till följd av sjukdom eller skada, specifika kostnader för socialväsendet (t.ex. barnskydd), utgifter som tillkommer kommunen av andra särskilda orsaker eller för tjänster för barn och unga personer som vistas i landet utan vårdnadshavare. Kostnaderna ska vara ansevärd, över 4 300 euro, och ersättningsperioden är högst tio år. Välfärdsområdet får även ersättning för de kompletterande och förebyggande utkomststöd som beviljats till en person med flyktingstatus. Ersättningstiden är högst tre år.

Kommunen ersätts för tolkningstjänster som behövs inom integrationstjänsterna i invandringens inledande skede, i utarbetandet av integrationsplanen, samt inom den grundläggande utbildningen och småbarnspedagogiken. I vissa fall kan även översättningskostnader ersättas. Tolknings- och översättningstjänster ersätts enligt verkliga kostnader. På motsvarande sätt ersätts välfärdsområdet för de tolkkostnader som uppkommit i arbetet med personer med flyktingstatus.

2.1.5. Stöd i integrationsprocessens inledande skede

Personalen vid Raseborgs integrationstjänster har det huvudsakliga ansvaret för den inledande fasen i flyktingarnas integrationsprocess. I början av integrationstiden blir integrationshandledarna ofta den främsta kontakten till det omgivande samhället och till den finländska kulturen. Integrationshandledarnas arbetsuppgifter handlar främst om handledning och om att stöda klienterna i alla ärenden som berör boendet och livet i Finland. Till dessa ärenden hör frågor gällande boendet, att öppna bankkonto,

⁶ Lagen om främjande av integration kap. 6 § 46

att sköta registreringen vid DVV, FPA, AN-byrån/kommunernas sysselsättningsförsök, att ordna personbevis och assistera i uppehållstillståndsärenden, att anmäla barnen till dagvård och den grundläggande utbildningen och stöda föräldrarna i samarbetet med dessa. Integrationshandledarna handleder även i familjeåterföreningsprocesser. I samband med kvotflyktingsmottagning kan en extraresurs anställas under en kortare period i integrationsprocessens initialskede om en större grupp personer anländer samtidigt och behovet av handledning och stöd i praktiska ärenden är som störst.

År 2017 inrättades en sjukskötarbefattning till integrationstjänstens flyktingsmottagningsteam. År 2022 flyttades befattningen över från integrationstjänsten till hälso- och sjukvård, men arbetsbilden förblev i stort sett den samma. Samarbetet mellan integrationstjänsterna och hälso- och sjukvården har underlättats av att det har funnits en särskilt utsedd sjukskötare. Det har möjliggjort en smidigare vårdprocess för nyanlända flyktingar, som på grund av svaga kunskaper i de inhemska språken, har svårt att sköta sina sjuk- och hälsovårdsärenden och att förstå det alltmer digitaliserade sjukvårdssystemet. Sjukskötaren har även koordinerat hälsoundersökningarna som görs då en flykting anländer till Finland. Sjukskötaren vid integrationstjänsten erbjuder även förebyggande hälsovård, såsom rådgivning i olika hälso- och sjukvårdsrelaterade ärenden.

I integrationens inledande fas är det även viktigt att ordna möjligheter att bekanta sig med stadens utbud av fritidssysselsättningar och föreningsverksamhet, samt erbjuda och utbilda vänfamiljer till de nyanlända i samarbete med aktörer från den tredje sektorn. Grupphandledningstillfällen med fokus på olika teman som FPA:s stödsystem, tjänster för barnfamiljer, hälso- och sjukvårdsrelaterade ämnen etcetera bör ordnas enligt behov och möjlighet i samarbete med övriga avdelningar och sektioner i kommunerna. Genom kamratstödsgrupper och annan frivilligverksamhet kan tidigare anlända flyktingar och invandrades erfarenheter och kunskaper underlätta integrationen och anpassningen för flyktingar i det nya hemlandet.

Alla invandrare över 17 år har rätt till en integrationsplan och en inledande kartläggning.⁷ Om invandraren är en arbetslös arbetssökande, och således kund hos AN-byrån och kommunernas sysselsättningsförsök, uppgör AN-byrån/kommunförsöket planen och kartläggningen tillsammans med klienten. Vid uppgörandet av integrationsplanen väljer den invandrade antingen svenska eller finska som sitt integrationsspråk som klienten sedan studerar. Klienten väljer fritt integrationsspråket, men det är önskvärt att man gör samma val inom en familj. Språkkurs på svenska ordnas som frivilliga studier vid Lärkulla eller som arbetskraftspolitiska integrationsstudier på distans. Om den invandrade personen inte är kund hos AN-byrån/kommunförsöket utan till exempel hemma med barn, eller om klienten är en senior, är det integrationstjänsten som bör göra upp dessa planer och kartläggningar tillsammans med klienterna. Med familjerna kan man även göra upp en särskild integrationsplan om man anser att det skulle främja familjens integration. Genom uppgörande av dessa planer får personalen vid integrationstjänsterna en bättre uppfattning om familjernas situation och deras behov av tjänster och stöd. Om en klient eller en familj har behov av mera intensivt stöd och tjänster bör en bedömning av servicebehovet göras i samarbete med välfärdsområdet och vuxet socialarbete.

⁷ Lag om främjande av integration (1386/2010) § 10- §18

2.1.6. Tolktjänster

Raseborgs stads integrationstjänster koordinerar tolkningsservicen för stadens enheter. Det kan antingen vara genom att anlita en lokal tolk eller genom att beställa tolkningstjänster av ett tolkförmedlingsföretag. Hangö stads tolkningstjänster sköts för tillfället av tolkningstjänsten Youpret och tolkningen sker oftast som telefontolkning. Icke-kommunala aktörer såsom välfärdsområdet sköter sin tolkbokning enligt egna direktiv. Behovet av tolk bestäms av den beställande myndigheten. Varje person som är i behov av tolkning har enligt språklagen (423/2003) och lagen om främjande av integration (1386/2010) rätt till denna tjänst vid kontakt med myndigheter i ärenden som berör integrationsåtgärder, social- och hälsovård, småbarnspedagogik och bildning eller i andra ärenden som inleds på myndighetens initiativ.

Telefontolkning, det vill säga då tolken är med per telefon är ett alternativ som bör övervägas när behovet av tolkning uppstår. Telefontolkningen kan vara billigare och enklare att arrangera, speciellt i sådana fall då tolken skulle ha en lång arbetsresa till Hangö eller Raseborg. Telefontolkning har även visat sig vara en bra och effektiv lösning i många situationer då man snabbt och oförutsett behöver tolkning, såvida man har en modern utrustning och en telefon som motsvarar dagens krav. I andra situationer då till exempel många personer är närvarande eller då det är barn som behöver tolkas är en närvarande tolk vanligtvis att föredra. Då man arbetar med tolk lönar det sig att reservera ca dubbelt längre tid än vad motsvarande ärende vanligtvis skulle ta.

Tolktjänster för personer som beviljats internationellt skydd (flyktingar) ersätts via staten tills personen har fått finländskt medborgarskap. I Raseborg går faktureringen för dessa klienter via integrations-tjänsten, som sedan söker ersättning för dessa kostnader från NTM-centralen. För övriga invandrare (icke-flyktingar) är det den beställande myndigheten som betalar tolkningen. Hangö stad sköter den egna tolkfaktureringen och de egna ersättningsansökningarna.

2.2. Bildning

Utbildningen spelar en central roll i integrationen av både vuxna och barn med invandrarbakgrund. Småbarnspedagogik, förberedande undervisning och grundläggande utbildning, utbildning för icke-läs- och skrivkunniga invandrare, integrationsutbildning samt frivilliga studier i språk är alla möjliga för invandrare att avlägga inom Raseborg. Förberedande undervisning inför gymnasiet för invandrare (LUVA), förberedande undervisning inför yrkesutbildning för invandrare (TUVA) och avläggande av grundskoleexamen för vuxna invandrare ordnas för tillfället inte i regionen, utan Hangös och Raseborgs invandrare måste söka sig till Salo, Lojo eller till huvudstadsregionen för att gå dessa utbildningar.

2.2.1. Småbarnspedagogik

Då en familj flyttar till kommunen, blir småbarnspedagogiken ofta en del av familjens dagliga liv. I Raseborg och Hangö är de vanligaste serviceformerna inom småbarnspedagogiken daghems- och gruppfamiljedaghemverksamhet samt familjedagvård. Barn som behöver få S2-undervisning försöker man i första hand placera på daghem. I Raseborg görs ansökan elektroniskt eller på pappersblankett. Ansökningsblanketten finns också tillgänglig på engelska på stadens hemsida. Invandrarbyrån hjälper vid behov att göra ansökan och de är också vid behov i kontakt med dagvårdsplanerarna gällande ansökningsprocessen. Dagvårdsplanerarna ger även servicehandledning gällande småbarnspedagogiken. I placeringsskedet stöds och handleds personalen vid det mottagande daghemmet vid behov i hur man ska bemöta familjen. Samarbetet börjar med ett inledande samtal med föräldrarna, där diskussionen

med familjer med olika språk- och kulturbakgrund utgår från en mer omfattande blankett med frågor om bland annat familjens kultur, sedvänjor och språkliga bakgrund. I samtalet deltar vid behov också språk- och kulturläraren inom småbarnspedagogiken. Tolkjänster används alltid vid behov.

Samarbetet mellan personalen inom småbarnspedagogiken och föräldrarna grundar sig på ett ömsesidigt fostranssamarbete som sker i växelverkan och förtroende. I ett fungerande samarbete råder ömsesidig respekt mellan parterna och samarbetet fördjupas efterhand. Fostranssamarbetet stöder föräldraskapet samt barnets fysiska och psykiska utveckling samt personlighetsutveckling. Den dagliga interaktionen mellan personalen inom småbarnspedagogiken och föräldrarna ger goda möjligheter att främja familjernas integration.

Småbarnspedagogiken är en del av ett kulturellt föränderligt samhälle som innefattar mångfald. Kulturell mångfald ses som en resurs och rätten till ett eget språk, en egen kultur, en egen religion och en egen åskådning erkänns som en grundläggande rättighet. Detta förutsätter att personalen har kunskap om kulturer och åskådningar samt förmåga att se och förstå saker ur många synvinklar och att sätta sig i någon annans ställning. Olika tanke- och verksamhetssätt diskuteras både inom personalen och med barnen och nya sätt att verka tillsammans skapas. Samtidigt främjas en kulturellt hållbar utveckling.

Inom språkmedveten småbarnspedagogik förstår man språkets centrala betydelse för inläring, interaktion och samarbete samt för att bygga upp en identitet och socialisera sig i samhället. För att bedöma och utveckla den språkmedvetna pedagogiken använder sig Raseborg av det riksomfattande verktyget SpråkPeda. Med hjälp av SpråkPeda lyfts mångspråkigheten fram och blir en synlig del av gruppens vardag. Verktöget styr också personalen i att reflektera över, utvärdera och utveckla den språkmedvetna pedagogiken i teamet samt inlärmingsmiljön.

Barn som har ett främmande språk som modersmål och vars kunskaper i finska/svenska inte är på modersmålsnivå, omfattas av S2-undervisningen. För varje barn inom småbarnspedagogiken gör man tillsammans med föräldrarna upp en plan för småbarnspedagogik, i vilken man antecknar målen för barnets S2-undervisning samt hur man ska förverkliga och utvärdera undervisningen i gruppen. S2-undervisningen kan ordnas i smågrupp, som pararbete eller som individuellt arbete så att inläringen av det nya språket integreras i barnets vardag. Språk- och kulturläraren inom småbarnspedagogiken stöder och handleder personalen i S2-undervisningen och kan vid behov delta i undervisningen i S2-språket.

Barn i förskoleåldern, vars kunskaper i undervisningsspråket inte når A2-nivå har möjlighet att delta i förberedande undervisning inför den grundläggande utbildningen för 6-åringar i närförskolan. Beslut om deltagande fattas av barnets vårdnadshavare.

I Raseborg fungerar ”SpråKi”-nätverket, vars mål är att utveckla och dela information om språk- och kulturmedveten pedagogik samt S2-undervisning till personalen inom småbarnspedagogiken.

Från och med 1.6.2023 förpliktar lagen småbarnspedagogiken att planera jämställdhet och likabehandling i verksamheten. Arbetet med att planera jämställdhet och likabehandling i verksamheten har inletts inom småbarnspedagogiken i Raseborg. Planen ska leda till att man reflekterar kring värderingar och attityder som inverkar på det egna arbetet och verksamheten i arbetsgemenskapen samt till att man kan känna igen och slopa verksamhetssätt som skapar ojämlikhet och hindrar att jämställdhet och likabehandling förverkligas. Arbetet för jämställdhet och likabehandling är en ständigt pågående process.

Personalen har vid behov möjlighet att få fortbildning till exempel i traumakunskap för att bättre bemöta familjerna. Gällande fortbildningar strävar vi efter att samarbeta med den grundläggande utbildningen samt närliggande kommuner.

Pikku-Lilla i Hangö är ett öppet daghem med verksamhet alla dagar kl. 9.00–12.00 samt en babygrupp tisdagar 13.00–14.30. Pikku-Lillas verksamhet är en del av stadens småbarnspedagogiska verksamhet.

2.2.2. Grundläggande undervisning och förberedande undervisning

Enligt lagen för grundläggande utbildning kan kommunerna ordna förberedande undervisning inför den grundläggande utbildningen och tilläggsutbildning. För elever med invandrabakgrund strävar man i Raseborg efter att först ordna den förberedande undervisningen inför den grundläggande undervisningen i grupp. För 6–10 åringar ges minst 900 timmar förberedande undervisning och till elever äldre än så, ges minst 1 000 timmar förberedande undervisning. Målet med undervisningen är att ge tillräckliga kunskaper för att eleven skall kunna delta i den vanliga grundläggande undervisningen samt att främja elevens integration och utveckling. Undervisningen sker enligt undervisningsministeriets direktiv från 2015 angående läroplanen för grundläggande utbildning. Eleven kan flytta till den grundläggande utbildningen innan de tidigare nämnda timantalen har uppnåtts om eleven klarar av att följa med i den vanliga undervisningen. I Raseborg varierar arrangemangen av förberedande undervisning beroende på behoven. År 2023–2024 ordnas den förberedande undervisningen i Kirkonkylänkoulu i Pojo och i Hakarinne skola samt som integrerad undervisning i de andra grundskolorna i Raseborg med stöd av en ambulerande lärare för den förberedande undervisningen. Inom den förberedande undervisningen finns för tillfället 16 elever, alla inom finska skolor. Av totalt 2 420 elever inom den grundläggande utbildningen i Raseborg har 164 elever annat modersmål än finska eller svenska. Av dessa elever går 125 i finskspråkiga skolor och 39 i svenskspråkiga.

I Hangö ordnas den förberedande undervisningen de år som antalet kvotflyktingar, asylsökande eller motsvarande elever är tillräckligt stort. Om behovet finns ordnas förberedande utbildning även till förskoleelever. Läsåret 2023–2024 anordnas förberedande grundundervisning vid Hangon Keskuskoulu för elever från Ukraina. Eleverna integreras enligt ålder och kunskapsnivå i Hangon Keskuskoulu eller Hankoniemen yläaste. Inom den grundläggande utbildningen har 54 elever annat modersmål än svenska och finska (av 648 elever totalt). Av dessa 54 elever går 13 i den förberedande undervisningen. Av de 54 eleverna är endast två elever i svenskspråkig skola. I förskolan i Hangö har 5 av 56 elever främmande modersmål.

Det har inte uppgjorts någon nationell timfördelning eller lärokurs för den förberedande undervisningen. För varje elev görs en personlig inlärningsplan som innehåller bland annat elevens startnivå, personliga inlärningsmål, ämnen som eleven ska studera, integrering i den grundläggande utbildningen under tiden inom den förberedande undervisningen, samt vilka eventuella stödåtgärder som krävs.

Elever inom den grundläggande utbildningen som har ett främmande modersmål och studerande, vars kunskaper i svenska/finska inte är på modersmålsnivå undervisas i svenska/finska antingen helt eller delvis som ett andra språk, i stället för den modersmålsinriktade lärokursen i svenska/finska. Det finns bestämmelser och anvisningar för detta i den grundläggande undervisningens läroplan. Målsättningen är att eleven vid slutet av den grundläggande utbildningen skall behärska svenska/finska tillräckligt bra för att kunna fortsätta studierna efter avslutad grundläggande utbildning. Man strävar efter att ordna S2-utbildning utifrån behovet. S2-undervisningen kan även erbjudas som stödundervisning ifall det är frågan om enskilda elever.

Modersmålsundervisning för elever med invandrarbakgrund kompletterar den grundläggande utbildningen. Denna undervisning hör inte till den utbildning som avses i §12 i lagen om grundläggande utbildning, utan finansieras separat med statsunderstöd. Med hjälp av undervisning i modersmålet kan man stöda elevens personliga utveckling och på lektionerna kan eleven känna samhörighet med den egna kulturgruppen. Enligt bildningsnämndens beslut kan man i Raseborg ordna hemspråksundervisning om det finns minst fem elever som anmäler sig till undervisningen och om man lyckas hitta en lämplig lärare. Under läsåret 2023–2024 ordnas hemspråksundervisning i arabiska, ryska och ukrainska. Undervisningen ges två timmar per vecka. I Hangö ges för tillfället (2023–2024) hemspråksundervisning i kurdiska, 1–2 timmar per vecka. Även för de ukrainska eleverna ordnas det hemspråksundervisning i ukrainska inom den förberedande undervisningen.

Stödundervisning är det primära sättet att hjälpa en elev vid tillfälliga inlärningssvårigheter. Invandrar- elever erbjuds stödundervisning i samtliga centrala ämnen inom den grundläggande utbildningen.

2.2.3. Ungdomar som har överskridit grundskoleåldern utan att slutföra lärokursen

Också andra än läropliktiga kan bli elever inom den grundläggande utbildningen. I dessa fall studerar eleven enligt ett eget studieprogram. Målet är att slutföra lärokursen för den grundläggande utbildningen. Då gäller lagen om grundläggande utbildning i tillämpliga delar.

Den utvidgade läroplikten innebär att ungdomar är läropliktiga tills de fyller 18 år. Hemkommunen är skyldig att hänvisa den unga en studieplats även till 16–18 åriga invandrare, oberoende av deras utbildningsbakgrund. Den utvidgade läroplikten omfattar endast unga med hemkommun.

Vid Kanneljärven Opisto i Lojo ordnas grundläggande utbildning för vuxna invandrare. Den är menad för över 17-åriga unga och vuxna personer med invandrarbakgrund som saknar avgångsbetyg eller motsvarande betyg. Till utbildningen finns inga språkkrav, utan studierna planeras utifrån personliga förutsättningar och behov och i början av studierna kartläggs elevens kunnande. Studierna kan avläggas som enstaka grundläggande kurser eller som en helhet tills den studerande har avlagt grundskolans avgångsbetyg.

- De fyra skolorna med största andelen elever med främmande modersmål.

2.2.4. Utbildning för vuxna

RASEBORGS MEDBORGARINSTITUT – UTBILDNING I LÄS- OCH SKRIVKUNNIGHET FÖR INVANDRARE

År 2018 övergick ansvaret för att ordna utbildning för icke-läs- och skrivkunniga invandrare från NTM-centralerna till kommunerna. I Raseborg var det medborgarinstitutet som sedan början av 2018 har rätt att ordna integrationsundervisning för icke-läs- och skrivkunniga invandrare i Hangö och Raseborg. Undervisningen är en del av den fria bildningen och man ordnar inte grundläggande undervisning för vuxna vid institutet. Utbildningen består av fyra moduler. Varje modul är ca två månader lång. Under hösten ordnas LUKI-finska för invandrare, modul ett och två, i Karis och vårens moduler, modul tre och fyra i Ekenäs. För att få en funktionell läskunnighet krävs åtminstone två månaders studier, i vissa fall till och med ett år. Undervisningen i kursen är fyra dagar i veckan med fyra timmars undervisning per dag. Undervisningen omfattar förutom läs- och skrivkunnighetsundervisning, även motion och IT-kunskap samt besök till biblioteket, arbetsplatser och att de studerande ges möjlighet att bekanta sig med vidareutbildningsmöjligheter.

Samarbetet med invandrarbyrån och AN-byrån har varit viktigt när man utrett de studerandes bakgrund och fortsättningsmöjligheter vid andra integrationsutbildningar.

Samarbetet mellan medborgarinstitutet, AN-byrån och kommunförsöket för sysselsättning har utvecklat LUKU-kursen för invandrare så att kursen finns publicerad i Koulutusportti-programmet. Detta underlättar hänvisandet av elever till LUKU-kursen efter att de studerande har avlagt språktestet, som är en del av den inledande kartläggningen vid AN-byrån/sysselsättningens kommunförsök.

Personer med invandrabakgrund har möjlighet att få 50 procent rabatt på två av medborgarinstitutets allmänna kurser. Dock är det endast ett fåtal personer som använder sig av denna rabatt. Medborgarinstitutet strävar efter att svara på de kursbehov som finns bland invandrare i Raseborg. Digikunskapskursen har varit mest populär. Kursen strävar till att ge personer med invandrabakgrund möjlighet att förbättra sina IT- och digikunskaper. Kursen startade år 2020 och ordnas två gånger per läsår. Andra kurser som riktar sig till invandrare är "Läs och skriv bättre" som har ordnats både på svenska och finska.

HANGÖ MEDBORGARINSTITUT

Hangö medborgarinstitut ordnade under perioden 2015–2020 undervisning i finska för flyktingar vid Röda Korsets flyktingmottagningscentral i Hangö. Därefter har Hangö medborgarinstitut ordnat språkundervisning i finska för ukrainska flyktingar. Kursen har varit avgiftsfri för deltagarna. Då medborgarinstitutets verksamhet hållit paus under sommaren har Hangö Sommaruni haft möjlighet att ordna undervisningen för de ukrainska flyktingarna. Hangö medborgarinstitut är beredd på att ordna den undervisning som behövs för personer med invandrabakgrund. Invandrare är givetvis välkomna till den normala kvällsundervisningen och det finns möjlighet att anhålla om studiesedel.

ARFFMAN

Arffman Finland AB arrangerar enligt avtal för åren 2021–2024 integrationsutbildning som arbetskraftspolitisk utbildning för vuxna invandrare. Integrationsutbildningen riktar sig till vuxna invandrare som styrs till rätt kursnivå genom ett språknivåtest.

Inom integrationsutbildningen studerar man det finska språket, arbetslivsfärdigheter och kunskap om det finska samhället. Till utbildningen hör även en eller flera perioder av arbetslivspraktik. Efter avlagd integrationsutbildning skall den studerande behärska grunderna i det finska språket. Varje studerandes studiestig är individuell beroende på utgångsnivån, studiefärdigheterna och fortsättningsplanerna. Integrationsundervisningen förverkligas enligt direktiven från Utbildningsstyrelsen.⁸

LÄRKKULLA

Vid Lärkkulla kan man avlägga språkkurser i svenska, finska och engelska. Kurserna är heltidsstudier som sträcker sig över ett läsår. Lärkkulla har årligen ca 110 studerande av vilka ca hälften är utländska studeranden. Lärkkulla ordnade även integrationsutbildning på svenska under åren 2016–2017 och kan även i framtiden, om behovet finns, arrangera nya integrationskurser på svenska.

För närvarande ordnar Lärkkulla 9 månader långa kurser i svenska, engelska, nybörjarfinska, fortsättningsfinska och avancerad finska samt 12 veckor långa sommarkurser i finska och engelska. Mera information om integrationsutbildning för vuxna invandrare finns i kapitel 2.8.4. AN-tjänster och integrationsutbildning.

⁸ https://www.oph.fi/saadokset_ja_ohjeet/opetusuunnitelmien_ja_tutkintojen_perusteet/maahanmuuttajien_koulutus,
<https://kotouttaminen.fi/alkukartoitus-ja-kotoutumiskoulutus>

2.2.5. Kultur- och motionstjänster samt tjänster för ungdomar

För att stärka invandrarnas identitet och självkänsla ges plattformar för att uttrycka den egna kulturen i Raseborgs stads olika utrymmen och sammanhang via till exempel uppträdanden eller utställningar. Invandrarna har liksom alla andra möjligheter att ställa ut egna konstverk i Galleri Promenade och Galleri Perspektivet. Utställningarna är kostnadsfria. Genom den utåtriktade verksamheten synliggörs mångkulturen för stadens majoritetsbefolkning.

Raseborgs stads plan för kulturfostern inkluderar alla barn och unga inom småbarnspedagogiken och grundskolan. Åtgärderna i den är speciellt viktiga för invandrabarn som kanske inte har samma tillgång till kulturupplevelser på de inhemska språken, eftersom kulturupplevelserna stöder inläringen av integrationspråket.

Kulturtjänsterna i Raseborg stöder invandrarbyråns kulturevenemang, workshops eller -kurser riktade till specifika grupper, till exempel invandrarkvinnor. Staden är lyhörd för invandrarnas egna idéer och försöker genom samarbete mellan olika enheter och tredje sektorn genomföra dem. Kultur- och fritidsnämnden beviljar understöd till föreningar som satsar på mångkulturell verksamhet samt verksamhet riktad till invandrare. Informationen om stadens kulturevenemang, kurser och utställningar bör hitta kanaler för att nå även invandrarna. Det skall vara möjligt för invandrare att ta del av det lokala kulturutbudet och den finländska kulturen.

TJÄNSTER FÖR UNGDOMAR I RASEBORG

Raseborgs stads ungdomstjänster består av verksamhet på ungdomsgårdarna i kommunen, specialungdomsarbete och uppsökande ungdomsarbete.

Stadens ungdomstjänster har som en av sina viktigaste målsättningar att alla ungdomar ska känna sig välkomna i verksamheten oavsett etnisk tillhörighet eller modersmål. För perioden 2024–2026 ordnar ungdomsledarna specialbesök på ungdomsgårdarna, för att överbygga de ungas tröskel att besöka gårdarna. Behovet är störst i Ekenäs och Karis. Det här görs i samarbete med stadens invandrantjänster och de klasser där barnen deltar i undervisning (S2 eller förberedande undervisning). Ungdomsledarna kan även vid behov erbjuda rastverksamhet till skolorna samt individuellt stöd eller grupphandledning av specialungdomsarbetarna.

Raseborgs ungdomstjänster erbjuder en tvåspråkig (finska och svenska) verksamhet för ungdomar under 18 år. Målet är att informationen samt verksamheten ska fungera på engelska vid behov. Ungdomsgårdarna är platser där ungdomar kan spendera tid med sina kompisar och träffa trygga vuxna. Under gårdarnas öppethållningstider erbjuds olika aktiviteter såsom spel, matlagning, skapande verksamhet och hjälp med läsläsning. Det finns alltid två ungdomsledare på plats på varje gård för de unga att vända sig till. Under läsåret ordnar ungdomstjänster även specialungdomsarbete i skolorna som rusmedelsförebyggande lektioner till alla i åk 5–8, grupphandledning samt individuellt arbete. Detta sker enligt överenskommelse med skolorna och andra samarbetspartners. Uppsökande ungdomsarbete riktar sig till ungdomar och finns tillgänglig för att erbjuda ungdomarna en trygg vuxenkontakt. Målet med det uppsökande ungdomsarbetet är att förebygga utslagning genom att nå personer under 29 år som på ett eller annat sätt hamnat utanför arbetslivet eller skolvärlden. Det uppsökande ungdomsarbetet ingår i stadens ungdomstjänster och verksamheten omfattar individuell rådgivning och handledning som baserar sig på frivillighet.

Ungdomstjänsterna jobbar aktivt på att nå bättre fram med information om sin verksamhet till alla ungdomsgrupper, genom att ta direktkontakt, skicka mejl som marknadsför verksamheten samt via sociala medier där ungdomarna är aktiva.

TJÄNSTER FÖR UNGDOMAR I HANGÖ

Målet är att leda, förverkliga och skapa förutsättningar till verksamhet och fritidssysselsättningar under fritiden för ungdomar, helt frivilligt och utifrån dem själva. Utgångsläget är konstaterande av ungdomarnas egna styrkor, stärkande av identitet och balans i livet.

Verksamheten i ungdomsgården innefattar så kallad öppen verksamhet samt klubbverksamhet. I den öppna verksamheten erbjuds den unga en plats, där hen tryggt kan tillbringa sin tid och träffa vänner under uppsikt av trygga vuxna. Man försöker erbjuda meningsfulla alternativ till fritiden. Klubbverksamhet anordnas enligt behov och man deltar också i stödpersonsverksamhet. Under sommaren erbjuds sommararbete för unga. Studerande erbjuds arbetspraktikplatser och arbetsträning. Skolelever erbjuds perioder då de kan bekanta sig med arbetslivet (Prao). Dessutom utförs inriktat ungdomsarbete. Arbetet baserar sig på förebyggande åtgärder och tidigt ingripande.

Hangö stad upprätthåller två ungdomsgårdar. Den ena finns i Barn- och ungdomscentret Hyllis i Hangö och den andra i Lappvik. I huvudsak sker verksamheten i ungdomsutrymmena, men även som sommararbeten, patrullering och hobbyer där verksamheten finns. Verksamheten sker året om, förutom i Lappvik där det är stängt under sommarmånaderna. Verksamheten i ungdomsgården innefattar så kallad öppen verksamhet samt klubbverksamhet. I den öppna verksamheten erbjuds den unga en plats, där hen tryggt kan tillbringa sin tid och träffa vänner under uppsikt av trygga vuxna. Man försöker erbjuda meningsfulla alternativ till fritiden. Klubbverksamhet anordnas enligt behov. Dessutom utförs inriktat ungdomsarbete och man deltar i stödpersonsverksamhet. Under sommaren erbjuds unga sommararbete. Studerande erbjuds arbetspraktikplatser och arbetsträning. Skolelever erbjuds perioder då de kan bekanta sig med arbetslivet (Prao).

UPPSÖKANDE UNGDOMSARBETET POINTVIA

Den unga har rätt till kunskap, information och ledning. Ungdomarna stöds genom att man följer med och möjliggör. Målet är att bemöta den unga, finna styrkor och se till att den unga kommer in i samhället.

Skolcoach är en nyckelperson i det pedagogiska partnerskapet mellan skola, hem och fritid. Hen kan sammanföra de nödvändiga aktörerna eller fungera som en vägledare för olika tjänster. Skolcoachen är en bekant, trygg och stödjande vuxen som vid behov fungerar som ”tolk” för barnet/den unga personen i möten och tjänster. Hen säkerställer informationsflödet mellan olika aktörer enligt överenskommelse med barnet/den unga personen. Skolcoachen spelar också en viktig roll i olika övergångsskedan, till exempel högstadiet eller andra stadiet. Det finns en bekant person att kontakta. Gruppaktiviteter kan också hjälpa till med dessa övergångar. Skolcoachen gör dock inte saker för barnet/den unga personen, utan vägleder dem till aktiviteter och interaktioner och är tillgänglig när det behövs.

Både verksamheten i ungdomsgårdarna och klubbverksamheten, samt det uppsökande ungdomsarbetet och skolverksamheten är till för alla unga i Hangö. Officiellt är verksamheten tvåspråkig, men engelskan blir även ett allt viktigare språk, speciellt i arbetet och kontakten med invandrarungdomar. Utifrån behov ordnar Hangös ungdomstjänster verksamhet speciellt riktad till invandrarungdomar, i vilken man stöder integrationen, delaktigheten, tillhörigheten, språkinläringen och invandrarungdomars möjligheter till fritidssysselsättning.

IDROTTS- OCH MOTIONSTJÄNSTER I RASEBORG

Idrott och hälsomotion arbetar aktivt för att kunna erbjuda alla invånare en möjlighet att idka motion i sin hemstad. Det är låg tröskel att komma med i alla grupper och prissättningen är förmånlig. I enlighet med beslut från fritidsnämnden delade man i samarbete med integrationstjänsten ut gratis simhallsinträde (fem gånger) till alla flyktingar som kom till Raseborg under år 2022 och 2023. Runt 60 personer med flyktingstatus har fått dessa simhallsbiljetter. Förhoppningsvis är detta något som staden kan fortsätta med under kommande år.

I Ekenäs simhall ordnas simundervisning för alla skolor i Raseborg (4-6 gånger/år, beroende på årskurs). Inför dessa har det till simhallen införskaffats burkinin i alla storlekar, både för vuxna och barn. Dessa kan man hyra från simhallskassan. Detta har gjort att de allra flesta deltar i simundervisningen via skolan. I samarbete med Västra Nylands invandrar-tjänst har även omtyckta besökstillfällen till Ekenäs simhall ordnats för invandrare. Här har man med tolkningshjälp fått veta hur allt fungerar i simhallen, hur man betalar och hur man tvättar sig innan man går till bassängen etcetera. Under besöken har man även noga gått igenom vilken slags simkunskap som krävs för vilka bassänger samt andra relevanta saker gällande simhallen. I den ledda verksamheten har det satts in en simkurs för vuxna icke-simkunniga. Den har varit välbesökt och majoriteten av deltagarna har varit invandrare.

IDROTTS- OCH MOTIONSTJÄNSTER I HANGÖ

Främjandet av hälsa och välfärd nämns som en del av Hangö stads allmänna strategi och de förebyggande åtgärderna är i huvudroll i servicen som motionstjänsterna producerar. Av denna orsak ligger det förebyggande arbetet som grund för motionstjänsternas service då det stöder kommuninvånarnas hälsa och välfärd. De fastställda allmänna målen för Hangö stads motionstjänster för åren 2022–2025 är främjande av hälsosamma levnadsvanor och välmående, ökande av kommuninvånarnas motionerande och förstärkande av delaktigheten, funktionellt utvecklande av idrottsplatsnätverket och motionstjänsterna samt främjande av likvärdighet och jämställdhet inom alla målgrupper. Hangö stads motionstjänster arbetar aktivt för att kunna erbjuda alla invånare en möjlighet att utöva motion i sin hemstad.

Sedan år 2013 har det i Hangö ordnats mycket mångsidiga idrottstjänster för invandrare i olika åldrar under den treåriga projektfinansieringen ”Hauskaa yhdessäoloa yli kulttuurirajojen liikunnan avulla ” som beviljats av Regionförvaltningsverket. Det har varit möjligt att skapa trygga ramar för att bekanta sig med olika träningsformer, ny miljö och människor samt att informera och uppmuntra invandrare att delta i de aktiviteter som klubbar och föreningar erbjuder. En av deltagarna har gått en kurs för att ha färdigheter till att dra motionsgrupper för invandrare.

Hangös motionstjänster har ett nära samarbete med olika utövare inom kommunen, framför allt med skolor och ungdomstjänster. En del av motionsgrupperna har förblivit permanenta, till exempel den adaptiva motionsgruppen för invandrare. I den här gruppen deltar dessutom flera från Raseborg. Vi erbjuder även kostnadsfria gruppaktiviteter och separat personlig tränings- och livsstilsrådgivning med låg tröskel för att hitta lämplig träning eller hobby. Gymmet som Hangö stad underhåller rekommenderas och det ges instruktioner för att komma i gång. Simskolor och skolbarns simundervisning i små grupper stöder också simkunskaperna hos barn med invandrarbakgrund. Det pågående projektet som understöds av Avi och sköts av Hangö stads motionstjänster om utvecklingen av en modell för familjemotionsrådgivning stöder också att hitta motivationen hos familjer med invandrarbakgrund för tränings- och hobby-möjligheter. De kostnadsfria familjemotionsdagarna har varit särskilt populära.

2.3. Kommunförsök med sysselsättning

Genom kommunförsöket med sysselsättning, som inleddes år 2021, förbättras den personliga servicen för arbetssökande genom att städernas, arbets- och näringsbyråns samt andra aktörers resurser och tjänster samordnas. Från och med ingången av år 2025 överförs arbets- och näringstjänsternas samtliga funktioner till de nya sysselsättningsområdena. För närvarande överförs alla arbetssökande som får arbetsmarknadsstöd och grunddagpenning från FPA och vars modersmål är något annat än finska eller svenska som kunder till kommunförsöket. Inom kommunförsöket i Hangö och Raseborg ansvarar det internationella teamet för servicen för kunder med invandrabakgrund och ett främmande språk som modersmål. Det internationella teamets egentränare ansvarar för intervjuandet av kunderna, bedömningen av servicebehovet samt utarbetandet av en integrationsplan och uppföljningen av den.

2.3.1. Kundprocessen för integrationen

När kundrelationen har överförs till kommunförsöket, görs en individuell första kartläggning av kunden och en bedömning av servicebehovet. Vid bedömningen av servicebehovet kartläggs kundens kompetens och arbetserfarenhet och kunden hänvisas till ett språktest samt på basis av testresultatet till kön för integrationsutbildning. Den inledande kartläggningen är en viktig utgångspunkt för utarbetandet av integrationsplanen och dess syfte är att flexibelt styra kunden till sådana tjänster som främjar hans eller hennes möjligheter att bli en del av det finländska samhället.

Den servicemodell som avses i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice förutsätter att man för arbetslösa arbetssökande avtalar om tidpunkten för den inledande intervjun inom fem dagar från det att jobbsökandet inleddes och detta gäller även dem som ska integreras. Den inledande intervjun görs på invandrarens modersmål, och för att intervjun ska lyckas anlitar myndigheten tolktjänster. Under den inledande intervjun utreds bland annat den inflyttades allmänna integrationsfärdigheter, såsom läs- och skrivfärdigheter, studiefärdigheter, specialfärdigheter och andra styrkor, önskemål i fråga om sysselsättning och utbildning samt livssituation och de servicebehov som följer av den.

I samband med den inledande intervjun utarbetas också den första integrationsplanen för den inflyttade. Integrationsplanen är alltid individuell och utarbetas i samarbete med de lokala myndigheterna (kommunens invandartjänster och kommunförsöket). I integrationsplanen antecknas sådana tjänster och åtgärder som främjar inläringen av det finska eller svenska språket samt ger andra kunskaper och färdigheter som behövs i samhället och arbetslivet.

Under de tre första månaderna efter att den första integrationsplanen har utarbetats förs också kompletterande samtal om jobbsökning med kunden. I de kompletterande diskussionerna om jobbsökning följer man närmast upp den inledande fasen av kundens integration samt tillgången till tjänster. Varje invandrare åläggs också en eventuell skyldighet att söka arbete, 0–4 arbetsansökningar per månad. Själva integrationsplanen uppdateras med cirka tre månaders mellanrum enligt kundens situation. Enligt integrationslagen (som är i kraft tills 31.12.2024) har integrationstiden fastställts till 0,5–3 år, och i särskilda fall kan tiden förlängas med två år. Integrationstiden bestäms alltid individuellt enligt kundens behov och situation.

2.3.2. Sysselsättning av invandrare

Invandrare är potentiell arbetskraft för företag. Arbete är en av de viktigaste faktorerna med tanke på integrationen. Genom arbete hoppas man att den som integreras hittar en meningsfull roll i det nya samhället. Arbetet gör det möjligt att ha sociala kontakter till majoritetsbefolkningen och personens

språkkunskaper ökar. Syftet med kommunförsöket är att verka i nära samarbete med lokala företagsorganisationer för att samordna företagets behov av arbetskraft och kundens kompetens. Kommunförsöket syftar också till att uppmuntra företag att identifiera kunnandet hos integrationskunder och att därigenom ingå anställningsförhållanden. En bakgrundsfaktor när det gäller sysselsättning och arbetslöshet är bristande språkkunskaper, brist på centrala nätverk och tillgång till utbildning.

2.3.3. Tjänster och integrationsutbildningar inom kommunförsöket

Lagen om främjande av integration innebär i praktiken stödjande av integrationskundens språkkunskaper, arbetslivsfärdigheter och yrkeskompetens genom arbetskraftspolitiska åtgärder.

Kommunförsöket i Hangö och Raseborg arbetar på kundnivå, men samarbetar också med kommuner, näringslivet, organisationer, utbildare och andra aktörer för att skapa allmänna förutsättningar för en lyckad individuell integrationsprocess. Integrationsprocessen måste ses som ett konkret samarbete mellan samtliga samhällssektorer. På kommunnivå kan den också kopplas till närings-, utbildnings- och kompetensfrågor. Under integrationstiden omfattar kommunförsöket personlig handledning av de kunder som omfattas av integrationslagen, motiverande av kunden, utarbetande av den individuella integrationsplanen samt stödjande och uppföljning av genomförandet gällande sysselsättningen. Den innefattar också att personligen informera om de rättigheter, skyldigheter och påföljder som följer av den centrala lagstiftningen. Integrationsprocessen består av servicehelheter som för kunden framåt samt olika arbetskraftspolitiska åtgärder. Genomförandet av åtgärderna följs upp kundspecifikt. I integrationsprocessen hänvisas kunden i enlighet med det konstaterade behovet av och den konstaterade nivån på språkutbildningen till språkutbildning, yrkesutbildning och coachningstjänster. Utbildningen kan genomföras som arbetskraftsutbildning eller som frivilliga studier. Under integrationsprocessen har kunden i enlighet med servicebehovet tillgång till kommunförsökets hela serviceutbud.

Som integrationsutbildning för invandrare som passerat läropliktåldern ordnas undervisning i finska eller svenska samt annan undervisning som främjar tillträde till arbetslivet och vidareutbildning samt färdigheter i samhällsliv, kultur och livskompetens. I integrationsutbildningen kan även ingå identifiering av tidigare inhämtad kompetens och erkännande av examen samt yrkesplanering och yrkesvägledning. Det språkliga målet i integrationsutbildningen är att invandraren ska få fungerande elementära språkfärdigheter i finska eller svenska. Integrationsutbildningen genomförs i regel som arbetskraftsutbildning.

Integrationsutbildning kan också ordnas i form av frivilliga studier. Kommunförsöket styr invandrare till integrationsutbildning, som genomförs som arbetskraftsutbildning, eller till frivilliga studier. En invandrare som studerar på frivillig basis har rätt till arbetslöshetsförmåner, om invandraren har ett utbildningsbehov som kommunförsöket konstaterat och om kommunförsöket bedömer att de frivilliga studierna stöder invandrarens integration och sysselsättning eller om studierna har överenskommit i integrationsplanen. För att frivilliga studier som främjar invandrades integration och sysselsättning ska stödjas med integrationsstöd krävs det att det är fråga om studier i finska eller svenska eller att studierna i huvudsak sker på finska eller svenska. I frivilliga studier som stöds kan utöver studierna dessutom ingå inläring i arbete eller verksamhet inom en frivilligorganisation eller övrig frivilligverksamhet. Minst hälften av tiden för understödda frivilliga studier ska bestå av studier eller uppgifter i anslutning till dessa. När integrationstiden är slut produceras tjänsterna enligt normal praxis, dvs. tjänsterna för invandrare produceras enligt samma principer som tjänsterna för majoritetsbefolkningen.

Vid ingången av år 2018 övertog undervisnings- och kulturministeriet ansvaret för utbildningen i läs- och skrivkunskap. Utbildning i läs- och skrivkunskap erbjuds i fortsättningen som en del av den grundläggande utbildningen för vuxna eller inom den fria bildningen. Utbildning som stärker kunnandet i det latinska alfabetet erbjuds även i fortsättningen som en del av den integrationsutbildning som arbets- och näringsförvaltningen anskaffar. Utbildning i läs- och skrivkunskap som frivilliga studier kan under integrationstiden stödjas med stöd av integrationslagen, om utbildningen uppfyller de villkor som lagen ställer på den (20 timmar/vecka). Utbildning i läs- och skrivkunskap kan också med tanke på lagen om utkomstskydd för arbetslösa betraktas som bisyssla, varvid kunden behåller sin skyldighet att ta emot annan heltidsservice som erbjuds honom eller henne.

2.3.4. Utveckling av nätverksarbete

En del av dem som ska integreras har hälsoproblem och/eller sociala problem, som har en betydande inverkan på integrationen. En del av problemen påverkar direkt inlärningsförmågan, en del indirekt. En utmaning för aktörer inom kommunen, kommunförsöket och tredje sektorn kan vara tjänsterna för dem som integreras i en situation där kommunförsöket inte kan hjälpa dem. Då ska alternativ hittas enligt ett kundorienterat behov med hjälp av social rehabilitering, arbetsprövning och lönesubvention.

2.3.5. Statistik över arbetssökande med utländsk bakgrund

Genomsnittlig arbetslöshetsdata från 2015–2022

HANGÖ

År	Arbetskraft i kommunen	Alla arbetssökande	Arbetsökande med främmande språk
2015	4066	544	41
2016	3974	598	45
2017	3867	461	48
2018	3734	384	25
2019	3655	356	30
2020	3633	487	32
2021	3543	396	33
2022	3150	341	26

RASEBORG

År	Arbetskraft i kommunen	Alla arbetssökande	Arbetsökande med främmande språk
2015	13137	1525	147
2016	13290	1600	154
2017	13101	1443	152
2018	12945	1274	108
2019	12785	1070	112
2020	12629	1436	127
2021	12518	1373	152
2022	12571	1123	134

2.4. Social- och hälsovårdstjänster, Västra Nylands välfärdsområde - LUVN

När en invandrare har fått en hemkommun har han eller hon rätt till de social- och hälsovårdstjänster som välfärdsområdet ordnar. Enligt Finlands grundlag har var och en, oberoende av status, rätt till tillräckliga social- och hälsovårdstjänster. Västra Nylands välfärdsområde och HUS-sammanslutningen ansvarar för ordnandet av den offentliga social- och hälsovården i kommunerna inom Västra Nylands välfärdsområde.

Strävan är att tillgodose behoven hos integrationsklienterna och den flerspråkiga och multietniska befolkningen i vidare bemärkelse genom att utveckla tjänster som lämpar sig så bra som möjligt och är tillgängliga för alla invånare i området. Välfärdsområdet har här ett nära samarbete med kommuner, organisationer, företag och sammanslutningar.

2.4.1. Sociala tjänster som stöder integration

Sociala tjänster som stöder integrationen fokuserar på integrationens inledande skede, det vill säga genom dessa tjänster hjälper man dem som anlant till Finland att starta ett bra liv här. Tjänsterna är i första hand avsedda för personer och familjer som får internationellt skydd och som behöver socialvårdstjänster. Sociala tjänster som stöder integration ordnas inom välfärdsområdet i egna enheter eller team eller som en del av vuxensocialarbetet. Information om lokala lösningar finns på välfärdsområdets webbplats (se nedan). Klienterna hänvisas till sociala tjänster som stöder integration från kommuner via invandrarkoordinatorn eller en orosanmälan, från flyktingförläggningar eller genom att de flyttar från en kommun till en annan i Finland eller kommer till Finland direkt från ursprungslandet som kvotflyktingar eller genom familjeåterförening. Utöver dem som fått internationellt skydd omfattas också offer för människohandel samt papperslösa personer som bor inom välfärdsområdet och som erbjuds brådskande social- och hälsovårdstjänster av dessa tjänster. För minderåriga barn och unga som kommit ensamma till landet och som har fått uppehållstillstånd ordnar välfärdsområdet boende i familjegrupphem eller i familjevård som stöder integration.

Inom de sociala tjänsterna som stöder integration erbjuds övergripande stöd för integrationen. Målet är att stärka individens, familjens och samfundets funktionsförmåga, sociala välfärd, säkerhet och delaktighet (SHL 2014/1301, 3 §). Inom tjänsterna genomförs systematiskt socialt arbete som stöder integration och ordnas rådgivning och handledning inom socialvården samt stöd, omsorg och tjänster för främjande av integrationen. Rådgivning och handledning ordnas vid behov i samarbete med primärvården, andra sektorer (SHL 2014/1301, 6 §) och kommunernas invandartjänster.

I Västra Nyland har tjänster som stöder integration ordnats enligt behoven och resurserna på varje ort. I Hangö och Raseborg är integrationstjänsterna en del av socialservicen för vuxna. Uppgiftshelheten omfattar socialservice för vuxna i vid bemärkelse.

2.4.2. Övriga sociala tjänster

Välfärdsområdet erbjuder invandrare som fått hemkommun alla de tjänster som erbjuds även andra kommuninvånare. Till välfärdsområdets socialservice hör sociala tjänster för personer med funktionsnedsättning, vuxna och äldre, tjänster för barn, unga och familjer (förebyggande tjänster och tjänster för tidigt stöd samt riktade stödtjänster och tjänster för särskilt stöd för barn och unga) samt social- och krisjour.

2.4.3. Hälsovårdstjänster

Västra Nylands välfärdsområde ordnar primärvårdstjänster för kommuninvånarna i området. Primärvården omfattar uppföljning av befolkningens hälsotillstånd, främjande av hälsan och olika hälsovårdstjänster som ordnas av välfärdsområdet, såsom rådgivnings-, skol- och studerandehälsovårdstjänster, mottagningsverksamhet på allmänläkarnivå inom öppenvården, mun- och tandvård, mental- och missbrukarvård samt rehabilitering. HUS-sammanslutningen ordnar tjänster inom den specialiserade sjukvården för invånarna i området.

För flyktingar ordnar välfärdsområdet i enlighet med social- och hälsovårdsministeriets anvisning en hälsoundersökning av invandrare, vilken innefattar en första hälsoundersökning samt screening av smittsamma sjukdomar. Vid den beaktas bland annat vistelseområdena före flytten, eventuell exponering för olika sjukdomar, tidigare sjukdomar, nuvarande medicinering samt vaccinationshistoria. Hälsoundersökningen omfattar laboratorie- och röntgenundersökningar. Vid behov hänvisas klienten till läkare eller mun- och tandvården. Dessutom ordnas en frivillig screening-undersökning av tuberkulos för invandrare från länder med hög incidens av lungtuberkulos, om vistelsen i Finland sannolikt kommer att vara längre än tre månader. Syftet med screeningen är att skydda invandrarens egen hälsa samt att bryta smittkedjorna för att skydda invandrarens närstående och majoritetsbefolkningen mot smitta.

I teamet för integrationservice i Raseborg arbetar sedan år 2017 en sjukskötare, vars arbetsuppgifter omfattar samordning av de första hälsoundersökningarna för flyktingar, servicehandledning i anslutning till hälsovårdstjänster samt förebyggande hälsorådgivning med låg tröskel.

2.5. FPA:s kundservice och arbete med invandrarklienter

FPA erbjuder service för klienterna på flera olika sätt: e-tjänsten MittFPA, telefonservice, serviceställen och service på tidsbokningar med tolk. De lokala serviceställena finns i Hangö och Karis. Det finns även möjlighet att tillsammans med samarbetspartners vara med i info-/pop-up- evenemang.

I telefonservicen kan klienter, vars språkkunskaper är tillräckligt bra få service på finska, svenska och engelska. I telefonservicen ges service på samma sätt som på serviceställena. För klienter som behöver tolk för att sköta sina FPA-ärenden bokas telefontid med tolk. Telefonservicen är öppen kl. 9–16 och tidsbokningar i telefon sköts också kl. 9–16.

Öppettiderna och serviceformerna på serviceställena i Hangö och Karis skiljer sig från varandra. I Hangö är servicestället öppet på torsdagar. Serviceutrymmet är öppet på förmiddagen kl. 9–11 och på eftermiddagen kl. 13–14. Klienter som kan sköta en del av sina ärenden självständigt kan då använda kunddatorn, kopieringsmaskinen/skannern samt söka pappersblanketter. Klienterna kan även lämna ringbud till FPA. Den personliga servicen ges i Hangö på torsdagar med tidsbokning.

I Karis ges service både med könummer och tidsbokningar. Servicestället är öppet med könummer på måndag, tisdag, onsdag och fredag kl. 9–12. Tidsbokning är möjligt tisdags- och onsdagseftermiddagar samt hela dagen på torsdagar. I Karis serviceutrymme finns två kunddatorer och kopieringsmaskiner/skannern. I serviceutrymmet kan FPA:s kundhandledare hjälpa klienter som behöver hjälp med att till exempel kopiera bilagor. Ifall klienten behöver mer hjälp med att lära sig att sköta ärenden på MittFPA bokas tid för klienten för detta ändamål.

I servicen med könummer handleder vi klienterna i deras aktuella ärenden samt kartlägger klienters förmåga att sköta sina ärenden mer självständigt. Målet är att hitta lämpliga sätt för klienterna att sköta olika FPA-ärenden. En del mindre ärenden kan de redan i ett tidigt skede sköta självständigt eller med lite stöd av FPA:s kundhandledare, medan en del ärenden är bra att sköta genom personlig service per telefon, via könummer eller på tidsbokning. Tidsbokningar används till exempel då klienten har flera ärenden som kräver en längre tid att reda ut, klienten behöver tolk eller då klienten nyss har anlänt till Finland och allt här är nytt. För närvarande kan tolk användas endast på tidsbokning, men under hösten 2023 kommer FPA igen att kunna använda så kallade snabbtolkar i könummerservicen. Detta kommer att underlätta servicen för klienter som ännu inte lärt sig finska, svenska eller engelska.

För invandrarklienter finns i princip samma servicesätt och -kanaler som för övriga klienter. Invandrarklienter behöver dock ofta mer hjälp även med enklare saker och i synnerhet under de första månaderna. Då klienterna kommer till FPA de första gångerna finns det behov av en utförlig kartläggning av deras situation och förmåga att utträta sina FPA-ärenden, samt ge mer information om FPA:s olika förmåner och hur till exempel förändrade livssituationer påverkar dem. Invandrarklienterna är inte en enhetlig grupp, utan en del lär sig saker snabbare och lättare medan andra behöver mer hjälp en längre tid. I kundservicen får FPA även handleda och informera invandrarklienter, utöver FPA:s förmåner och service, till exempel om hur man betalar räkningar, är i kontakt med AN-byrån, Skatteverket, polisen eller hur man söker bostad för att nämna de vanligaste.

För klienter från Ukraina med tillfälligt skydd har FPA översatt de aktuella blanketterna till ukrainska och ryska (FPA-kort + barnbidrag, bostadsbidrag, utkomststöd, hyresgaranti och stöd för hemvård/privat vård av barn). På FPA:s webbsidor finns även aktuell information på ukrainska och ryska och informationstillfällen ordnas både i Raseborg och Hangö.

Servicen för invandrarklienter underlättas av det goda samarbetet med den lokala integrationstjänsten. Samarbetet mellan FPA och integrationstjänsten har utvecklats genom regelbundna samarbetsmöten. På dessa möten har man bland annat planerat gemensam service såsom riktade informationstillfällen till vissa klientgrupper samt gemensamma frågor gällande service för kvotflyktingar. Förståelsen för varandras arbete med de gemensamma klienterna har ökat och detta har förbättrat klienternas service. Integrationstjänsten vid Raseborgs stad har även rättigheter till FPA:s förmånsdatatjänst, KELMU, i vilket man kan få uppgifter om sina klienters förmåner. Integrationstjänstens personal kan via FPA:s tidsbokningssystem boka tider med tolk för sina klienter. Dessa rättigheter effektiviserar samarbetet mellan FPA och integrationstjänsten och förbättrar klienternas service.

2.6. Tredje sektorn

Tredje sektorn har en viktig roll i integrationen av invandrare. Genom föreningar och organisationers olika aktiviteter, evenemang, frivilligarbetarnas insatser etcetera kan nykomna invandrare få fler kontakter till civilsamhället, få nya vänner, skapa sig ett socialt nätverk och bilda sig en större förståelse för finländare och finländsk kultur. Bland den tredje sektorns aktörer inom Hangö och Raseborg som är aktiva inom integrationsarbete finns följande föreningar, förbund och organisationer: Emmaus, evangelisk-lutherska kyrkans församlingar i Ekenäs, Tenala och Karis-Pojo, RHL r.f., Folkhälsan, Hangö gatumission, Marthaförbundet, Missionskyrkan, Nätverket för heminkvartering, Pingstkyrkan Betesda Church, Loppis Ankan, Lions, fruntimmersföreningen och Röda Korset. Även idrottsföreningar har en viktig roll i integrationsarbetet och att få personer med invandrabakgrund att känna sig hemmastadda i Raseborg och Hangö.

2.6.1. Agora Raseborg

Det AMIF-finansierade Projektet Resursbanken 2019–2020 möjliggjorde att integrationstjänsten kunde hyra en lokal i centrala Karis för föreningsverksamhet. Lokalen fick namnet Föreningshuset Agora. Efter Resursbanken-projektets slut övergick ansvaret för lokalen till en arbetsgrupp som i samarbete med RATA r.f. har ansökt om och beviljats stöd för drivandet av verksamheten. Bland finansörerna finns Svenska Kulturfonden, Sophie Von Julins Stiftelse, Sparbanksstiftelsen för Karis-Pojo och Raseborgs stad. Raseborgs stads integrationstjänst har deltagit i arbetsgruppen som driver Agora och också ordnat egen verksamhet i lokalen, som till exempel ordnar träffar för ukrainska flyktingar samt olika informations- och diskussionstillfällen för olika målgrupper.

Under år 2022 noterades 161 bokningar av föreningshuset Agora och totalt 1 296 registrerade besökare. I själva verket är besökarantalet något större, eftersom samtliga deltagare inte har antecknat sin närvaro i träffarna.

Agoras lokal har sedan starten använts till att ordna olika slags verksamhet för grupper samt andra evenemang och tillställningar. Genom att erbjuda ett verksamhetsutrymme för föreningar, frivilliga och för personer med invandrarbakgrund har man kunnat stöda redan aktiva föreningar och personer, men även hittat nya aktörer och utvecklat verksamhetsformer som stöder integrationen av invandrare och ökat den kulturella mångfalden i Raseborg. Bland de mest aktiva grupperna som är verksamma i Agora Raseborg är "Suomikerho". Det är en grupp för personer med invandrarbakgrund där de får stöd av volontärer för att lära sig finska. Förutom språkgruppen som träffas en gång i veckan har "Suomikerho" ordnat utfärder, en matlagningsgrupp (vintern 2023) och en motionsgrupp (hösten 2023). "Suomikerho" har visat sig ha en viktig funktion för nyanlända invandrare, inte bara för det språkliga stöd som gruppen erbjuder, utan även för det sociala sammanhanget och de kontakter som knyts.

Andra återkommande grupper under de senaste åren har varit Röda Korsets internationella café Kaxiga korsstygn, Marthamöten och träffar med rubriken "Kuva ja tarina".

Under hösten 2023 grundade arbetsgruppen för Agora en registrerad förening "Agora Raseborg – Agora Raasepori" för att underlätta verksamhetens administration. Föreningens syfte är att fungera som en mötesplats och träffpunkt för invandrare, nyfinländare och raseborgare samt att främja en ömsesidig interaktion mellan dessa grupper. Föreningen vill med sin verksamhet verka integrationsfrämjande och bidra till att öka psykosocialt välmående för dem som deltar i föreningens verksamhet.

2.7. Raseborgs stads invanderråd

Stadsstyrelsen i Raseborg beslöt den 19.9.2017 att inrätta ett invanderråd. Rådets uppgifter är enligt stadsstyrelsens beslut att fungera som sakkunnig i mångkulturella frågor och främja växelverkan mellan olika kulturer och aktivt delta i arbetet med att förebygga fördomar, diskriminering och rasism. Rådet har också möjlighet att stärka invandrares delaktighet i det kommunala beslutsfattandet genom att framställa initiativ, bli hörda och ge utlåtande till stadens politiska organ. Rådet skall också bevaka de kommunala tjänsternas tillgänglighet för invandrare och arbeta för att underlätta samverkan mellan olika invandrarorganisationer, -föreningar, tredje sektorn, olika myndigheter och näringslivet. Dessa uppgifter har invanderrådet fullföljt genom att bland annat ordna diskussionstillfällen kring ämnen som berör integration samt ordnat och deltagit i andra evenemang såsom författarbesök och välkomstfest för kvotflyktingar.

Invanderrådet har uttalat sig i olika frågor gällande integration och invandrares situation både internt till stadens beslutandeorgan som externt till lokala medier. Till invanderrådets möten har sakkunniga inom olika områden och ledande tjänstemän bjudits in för diskussioner.

Rådet utses för två år i taget och består av sju medlemmar, av vilka sex medlemmar har invandrarbakgrund och en medlem utses från bildningsnämnden. Chefen för integrationstjänsterna fungerar som rådets sekreterare och föreslår medlemmar till invanderrådet. På integrationstjänsterna hemsida finns kontaktuppgifter till rådets medlemmar samt protokollen från invanderrådets möten.

3. Utvecklingsmål och åtgärdsplaner för integrationsarbetet i Hangö och Raseborg 2024–2026

INTEGRATIONSTJÄNSTEN

Utvecklingsmål: Arbeta för att främja integrationen av invandrare i regionen.

Åtgärdsplan: Arbeta för att stärka olika samarbetsnätverk genom olika samarbetsmöten, gemensamma projekt och öppen dialog med olika samarbetspartners.

Tidtabell: Kontinuerligt.

Ansvarig: Chefen för integrationstjänsterna har det koordinerande ansvaret för integrationsarbete i Hangö och Raseborg. Alla enheter ansvarar dock för att den egna verksamheten är inkluderande och tillgänglig för personer med invandrabakgrund. Hela kommunen är ansvarig för det integrationsfrämjande arbetet.

Utvecklingsmål: Stärka och utveckla den tredje sektorns roll inom integrationsarbetet i Raseborg.

Åtgärdsplan: Integrationstjänsterna har representanter i Agora Raseborg rf:s styrelse och verkar för att utveckla verksamheten. Årligt nätverksmöte med representanter från den tredje sektorn gällande integrationsfrämjande arbete.

Tidtabell: Årligt nätverksmöte och kontinuerligt samarbete med Agora Raseborg.

Ansvarig: Integrationstjänsterna i samarbete med Agora Raseborg och tredje sektorns aktörer.

Utvecklingsmål: Förberedande arbete inför reformen av lagen om främjande av integration.

Åtgärdsplan: Tillsätta en arbetsgrupp för arbetet med förberedelserna inför lagreformen.

Tidtabell: Början av 2024.

Ansvarig: Avdelningschefen för sysselsättnings- och integrationstjänster tillsätter arbetsgruppen.

Utvecklingsmål: Bättre kommunikation till integrationstjänsternas kundgrupp.

Åtgärdsplan: Med hjälp av Raseborgs stads kommunikationsteam gör integrationstjänsterna upp en kommunikationsplan för sin verksamhet.

Tidtabell: 2024.

Ansvarig: Chefen för integrationstjänsterna i samarbete med stadens informatör.

Utvecklingsbehov: Information om olika kulturer och integrationsfrågor till personalen inom Hangö och Raseborg.

Åtgärdsplan: Fortbildning i frågor som berör olika kulturer och integration.

Tidtabell: Integrationstjänsterna skall sträva till att årligen ordna utbildningar eller föreläsningar som berör aktuella ämnen relaterade till integration och invandring. Integrationstjänsterna skall vidarebefordra info om föreläsningar och utbildningar som arrangeras i dessa ämnen på andra orter, till den förebyggande hälsovården och andra avdelningar inom staden.

Ansvarig: Chefen för integrationstjänsterna.

Utvecklingsbehov: Förebygga rasism i Raseborg.

Åtgärdsplan: Uppmärksamma Röda korsets temavecka mot rasism genom verksamhet i samarbete med kulturtjänster, bildningen och stadens kommunikations- och marknadsföringsenhet.

Tidtabell: Temaveckan mot rasism äger rum 18–24.3.2024. Planeringsmöte i januari.

Ansvarig: Chefen för integrationstjänsterna sammankallar till möte.

HANGÖ STAD

Utvecklingsmål: Ökat samarbete angående integrationsfrågor inom de olika avdelningarna i Hangö stad.

Åtgärdsplan: Kontinuerliga samarbetsmöten med Hangö integrationsnätverk ca 4 gånger per år. Integrationstjänsterna sammankallar berörda samarbetsparter till möte.

Tidtabell: Kontinuerligt och enligt behov. Minst fyra gånger per år.

Ansvarig: Chefen för integrationstjänsterna sammankallar till möte.

HANGÖ STADS KULTURVÄSENDE

Utvecklingsmål: Samarbete mellan kulturväsendet i Hangö och integrationstjänsterna kunde utökas samt öka informationsdelningen om kulturväsendets verksamhet för invandrare. Detta innebär kulturbyråns, bibliotekets, Hangö museums och Hangö medborgarinstitutets verksamhet.

Åtgärdsplan: Invandrare är välkomna att delta i stadens kulturutbud, men hur informationen skulle nå dem är oklart. Kulturväsendet i Hangö är öppet för samarbete och förslag. Biblioteket i Hangö har möjlighet att bjuda grupper till biblioteket för att bekanta sig med verksamheten. I mån av möjlighet skaffar man även litteratur på olika språk. Det senaste året har man skaffat bland annat litteratur på ukrainska.

Tidtabell: samarbetsmöte i början av år 2024.

Ansvarig: Hangös kulturdirektör och Hangös informatör i samarbete med integrationstjänsterna.

MEDBORGARINSTITUTEN I HANGÖ OCH RASEBORG

Utvecklingsbehov: Få fler personer med invandrabakgrund att delta i medborgarinstitutets verksamhet.

Åtgärdsplan: Få fler invandrare medvetna om medborgarinstitutets verksamhet. Integrationstjänsterna hjälper att sprida medborgarinstitutets information gällande verksamhet och anmälningstider. Medborgarinstitutet kan vid behov ordna infotillfällen om sin verksamhet för personer med invandrabakgrund i samarbete med integrationstjänsterna.

Tidtabell: Medborgarinstitutet kontaktar integrationstjänsterna vid terminsstarterna med aktuell information om läsårets verksamhet. Infotillfällen enligt behov på hösten.

Ansvarig: Medborgarinstitutets rektorer i samarbete med integrationstjänsterna.

SYSSELSÄTTNINGSFÄRMJANDE I HANGÖ OCH RASEBORG

Utvecklingsmål: Öka möjligheterna för personer med invandrabakgrund att få arbete.

Åtgärdsplan: Integrationstjänsterna deltar i uppgörandet av integrationsplaner med kommunförsöket gällande klienter under integrationslagen. På så sätt kan arbetsökanden få ytterligare stöd om hen behöver.

Tidtabell: Kontinuerligt.

Ansvarig: Kommunförsökets egenstränare (coach) ansvarar för att kalla integrationstjänsterna till uppgörande av integrationsplanen. Integrationstjänsterna ansvarar för att utse personal som deltar.

4. Källförteckning och viktiga länkar

Information om integrationsarbete

www.integration.fi

Lag om främjande av integration 1386/2010

<https://www.finlex.fi/sv/laki/alkup/2010/20101386>

Migrationsverket

<https://migri.fi/sv/start>

Pakolaisten mielenterveyden tukeminen Suomessa:

PALOMA-käsikirja (endast på finska)

<http://www.julkari.fi/handle/10024/136193>

Statistikcentralen

https://www.stat.fi/index_sv.html

Raseborgs stads strategi 2022–2025

<https://www.raseborg.fi/wp-content/uploads/2022/10/Raseborgs-strategi-2022-2025.pdf>

Hangö stads strategi

https://www.hanko.fi/files/16593/Hango_strategi_2022.pdf

Raseborgs stads integrationstjänst, hemsida

<https://www.raseborg.fi/social-och-halsovard/invandrartjanster/>

5. Bilagor

Arbetsgruppen för det integrationsfrämjande programmet i Raseborg och Hangö 2024–2026:

Ordf. Karin Ljung-Hägert, chef för integrationstjänster, Raseborgs stad

Sekr. Tiina Kinnunen, invandrarhandledare/egentränare, Raseborgs stad

Josefin Mannström, välfärdskoordinator Raseborgs stad

Pirkko Fagerström, språk- och kulturlärare inom småbarnspedagogik, småbarnspedagogiken, Raseborgs stad

Jari Salminen, undervisningschef finska skolor, bildningsväsendet Raseborgs stad

Benjamin Ekström, sysselsättningsansvarig, sysselsättningsavdelningen Raseborgs stad

Pamela Tasanko, egentränare, kommunförsöket i Raseborg/AN-byrån

Hanna Österlund, välfärdskoordinator Hangö

Sari Hammar, projektchef Västra Nylands välfärdsområde

Axel Roselius, gruppchef FPA, södra kundserviceenheten, Kyrklätt servicegrupp

Edibe Mustafa, Raseborgs stads invandrarråd

Khalid al-Moutacim, Raseborgs stads invandrarråd

